

شناخت شهودی

گفت و گو با آیت الله استاد حسن ممدوحی

زهره آل محمد در آینه آفتابش در گفت‌وگو با آیت‌الله استاد حسن ممدوحی مطرح شده است، ممدوحی صاحب کتاب شرح عرفانی فلسفی بر صحیفه سجاده است که بعد از تبع‌الایضا از مشهورترین کتاب‌های به جا مانده از امامان شیعه است که در آن ادعیه و راز و نیازهای حضرت سیدالسادجین و زین‌العابدین گردآوری شده است. این اثر ماندگار اگر چه سرشار از تعلیم و آموزه‌های بلند عرفانی، اخلاقی و کلامی است و در ارائه میراث معنوی امامان شیعه در نوع خود بی‌نظیر می‌باشد اما متأسفانه منزلت آن آنطور که شایسته این کتاب و بایسته جوامع اسلامی، نبی است شناخته شده نیست در حالی که برخی از کتب ادعیه که با پایه این کتاب نمی‌رسد از شهرت بسیار بالایی برخوردار است.

۱۸

بزرگداشت دکتر غلامعباس توسلی

نیم قرن تلاش علمی

گفت و گو با محمدرحیم اخوت: داستان نویسی

هنوز با نام‌ها و سایه‌ها زندگی می‌کنم

وضعیت تصویرگری در کتاب‌های کودکان

تصویر تصویرگری

آن روزها روی جلد کتاب‌ها کنار نام نویسنده‌ها نام یک نقاش هم بود. ماهی سیاه کوچولو، نوشته پورنگ، نقاش از فرشید منقالی، حقیقت و مرد دانا، نوشته بهرام بیضایی، نقاشی مرتضی حسین پرند، چه گفته؟، نوشته رؤیا، نقاشی از بهمن دادخواه و ما با نقش ماهی‌ها و آهوها و گل‌ها، به سرزمین‌های دوردست نخل سفر می‌کردیم و کودکی‌های پر نقش و نگار ما مدیون ذهن‌ها و دست‌های هنرمندانی بود که با عشق به کودک کار می‌کردند. حال سال‌هاست که کلمه «تصویرگر» جای کلمه «نقاش» را گرفته است. بسیاری از تصویرگران ما، عموماً از قشر جوان، هر ساله برنده جایزه‌های معتبر جهانی تصویرگری می‌شوند. اگرچه بررسی وضعیت تصویرگری در ایران برای یک شماره کتاب هفته پرورنده سنگینی است، اما تلاش می‌کنیم در نظرخواهی از برخی صاحبان‌نظران این حوزه درباره وضعیت تصویرگری در ایران از نظر ارتباط با مخاطب ایرانی و مقایسه موفقیت تصویرگران در جهان و ناشناخته بودن آنها در ایران به تألیفی برسیم. یکی از پیشگویان تصویرگری، یک تصویرگر از نسل میانه، یک تصویرگر جوان، رئیس هیات مدیره انجمن تصویرگران کتاب کودک و یکی از فعال‌ترین ناشران حوزه کودک، پاسخ‌گویی سؤالات ما بودند که در صفحه ۱۴ می‌خوانید.

۱۰

کوارش

آب
مایه حیات
است، اما ...
۱۲

کشت و خزار

جنوب
شرقی‌ترین
کتابخانه‌ها
۶

خودتان را باور کنید
تنها ادای این کلمات کافی نیست
۸

روایت
گروه همسالان
ترکیب سه ویژگی
۹

گفت و گو با
علی محمد ایزدی
نباید
عقب ماند
۲۱

می‌تواند
جذاب باشد
درباره همزمانی
چاپ فیلمنامه‌ها
با اکران فیلم
۱۷

انتشار علمی و فرهنگی

نمایشگاه بین‌المللی کتاب

نهضت شعوبیه
مجموعه‌های منتشره: ۳۶۰۰۰ اثر چاپ

نظریه نسبیت امینتین
مجله‌های بورن: آموزشک گرمان: ۳۰۰۰۰ اثر چاپ

نظام اجتماعی مغول
پارسی و تکر و اروپا و آذربایجان: ۳۰۰۰۰ اثر چاپ

فرهنگ‌یابی و انتشار: دفتر انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، پلاک ۱۰۰، خیابان ولیعصر، تهران، پلاک ۱۰۰، تهران، پلاک ۱۰۰
مردمانی: انتشارات تهران، تهران، پلاک ۱۰۰، خیابان ولیعصر، تهران، پلاک ۱۰۰، تهران، پلاک ۱۰۰
www.ketabgoh.com - e-mail: info@ketabgoh.com

گروه غیر کتاب هفت،

نخستین جشنواره کتاب کودک و نوجوان ایران ۱۸ تا ۲۴سفندماه در بخش‌های مختلف در کرمان برگزار می‌شود و به قول معروف کرمانی‌ها برای کودکان قالی کرمان فرش می‌کنند. این جشنواره میزبان شماری از نویسندگان و پژوهشگران حوزه ادبیات کودک و نوجوان از کشورهای فلسطین، انگلیس و آمریکا است.
نویسندگان حضور و دستگیر با فلسطین، «حمله گرین» از انگلیس، مگانگن تالار سیزه، «دو ناخوب‌پایلی» و «بری فروه» از آمریکا در این جشنواره قطعی شده است.

میهمان خارجی این مراسم ضمن بازدید از نمایشگاه کتاب و دیدار از ادبیات کودک و نوجوان ایران و جهان سخنرانی می‌کنند و در میزگردهایی که به منظور نقد و بررسی ادبیات کودک تشکیل می‌شود شرکت می‌کنند.

همایش بررسی مسائل کتاب کودک در ایران
همایش بررسی مسائل کتاب کودک در ایران با حضور بیش از یکصد نویسنده، مترجم، منتقد و کارشناس حوزه کتاب کودک طی سه روز ۱۹ تا ۲۱سفندماه سال جاری در شهر کرمان برگزار می‌شود.

سیدعلی کاشفی، خونسارسی، دبیر کمیته فرهنگی جشنواره کتاب کودک و نوجوان ضمن اعلام این خبر گفت: در این همایش مطالبی با موضوع چپسنتی ادبیات کودک و نوجوان شناسایی شد. ادبیت کودک و

نوجوان ایران و بازار جهانی، «دشتر نوجوان و چالش‌های امروزه آموزش در نشر و تولید کتاب کودک و نوجوان» و «مطر در ادبیات کودک و نوجوان» با حضور صاحب‌نظران حوزه کتاب کودک ارائه خواهد شد.

وی افزود: «ظرفیت‌های ادبیات کهن و ادبیات عامیانه برای کودکان امروز ایران»، «ادبیات دینی و ادبیات معنوی برای کودکان و نوجوانان» و «کتاب‌های کارتنی و کمک اینترنتی» و از دیگر سرصف‌های پیشنهادی مقالات این همایش است.

دبیر کمیته فرهنگی تصریح کرد: در حال حاضر فضای هیأت علمی این همایش مشغول داوری مقالات راه یافته به بخش تهاپی هستند که در این مرحله ۲۳ مقاله برگزیده مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

کاشفی از اساتید دانشگاه نویسندگان و کارشناسان ادبیات کودک و نوجوان به‌عنوان داران این همایش نام برد و گفت: اسامی این تاوران پس از پایان داوری مقالات اعلام خواهد شد.

وی همچنین از میزگرد و برگزاری جلسات بحث و گفت‌وگو به‌عنوان دیگر برنامه‌های کمیته فرهنگی این جشنواره یاد کرد.

دبیر کمیته فرهنگی جشنواره کتاب کودک و نوجوان اظهار داشت: این کمیته همزمان با برگزاری جشنواره کتاب کودک و نوجوان دو شماره نشریه تخصصی شامل مجموعه سخنرانی‌ها و مقالات همایش بررسی مسائل کتاب کودک

دنیای کودکان روی قالی کرمان

در ایران و تعدادی کتاب در خصوص تئوری ادبیات کودک و نوجوان منتشر خواهد کرد.به گفته کاشفی شورای کتاب کودک، انجمن نویسندگان کودک و نوجوان و مجمع فرهنگی منتظران از جمله تشکیل‌هایی هستند که کمیته فرهنگی این جشنواره را همراهی می‌کنند.

بخش جنینی

برنامه‌های بخش جنینی نخستین جشنواره کتاب کودک و نوجوان ایران با رویکرد توجه به کودک و هویت ملی از ۱۸ تا ۲۲سفندماه به مدت یک هفته در کرمان برگزار می‌شود.

رحماندوست، مسؤل بخش جنینی جشنواره کتاب کودک و نوجوان ایران اعلام این خبر گفت: برپایی کارگاه‌های نقاشی و نمایشگاه عکس، بخش تصویرگران کتاب کودک، نامه‌های بچه‌های بم به خدا و برپایی نمایشگاه کاراکتورها با موضوع ادبیات کودک و نوجوان از جمله برنامه‌های است که با محوریت موضوع کودک و هویت ملی در بخش جنینی این جشنواره پیش‌بینی شده است.

وی افزود: در بخش تصویرگران کتاب کودک نیز تابلوهای ویژه تصویرگران نسل سوم با موضوع هویت ایرانی به نمایش گذاشته خواهد شد.

به گفته رحماندوست در بخش ادبیات مشاوره‌ای این جشنواره نیز کودکان و نوجوانان دیدگاه‌های خود را در قالب نقاشی به نمایش خواهند گذاشت.

شماره ۸۵، ۸۶ کتاب ماه ادبیات و فلسفه با بخش ویژه یکصد و پنجاهمین نشست اسان ایرانی و معاصر و کانت منتشر شد.

انسان ایرانی معاصر و کانت (گفت‌وگو با دکتر کریم مجیدی)، بازیاب روح روشنگری در اندیشه کانت(گفت‌وگو با دکتر ضیاء موحد و دکتر محمدرضا پهنشی) کانت و زیبایی‌شناسی مدرن (گفت‌وگو با دکتر محمدحسین ان و دکتر شهاب یازوکی)، بازگشتی دوباره به دکتر سورنریترتسی عشق و زن در یوف کور، مقالات انتقادی در فلسفه کانت، شرح از جمله مطالب این شماره، کتاب ماه ادبیات و فلسفه است.

کلیات

هشتاد و سومین شماره کتاب ماه کلیات ویژه دانشنامه‌های فارسی منتشر شد.
بنیان‌های پارسی‌المعارف‌نویسی در ایران (گفت‌وگو با استاد کامران فانی)، اشتقاق در نظام دانشنامه‌نگاری فلسفی در غرب، رویه هم‌آراء دانشواری‌های دانشنامه‌نگاری و لزوم بحث‌های پایه‌ای، مهندسه فلسفی، پارسی‌المعارف‌مؤخرکراسی در پی‌نقد، «ملازمه‌ضلعی پایه‌ی ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی در آلمان»، امیرحسین شرافت و… از جمله مطالب این شماره کتاب ماه کلیات است.

... و مختصر ادبیات ترکیه و...

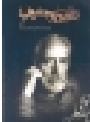

تاریخ و جغرافیا

هشتاد و چهارمین شماره کتاب ماه تاریخ و جغرافیا با یاد زنده‌یاد دکتر عبدالحمین زری، منتشر شد.
کارنامه درخشان زنده‌یاد دکتر عبدالحمین زری، ریحارد فرای و دریافت سیزدهمین جایزه ادبی و تاریخی دکتر محمود افشاری‌زیدی، گزارش به تاریخ عمومی در مکتب تاریخ‌نگاری ارمنستان، طالبوف و مسالک الحمینسن، نگه آماری به کتاب‌های تاریخ و جغرافیا در شهریور ۱۳۸۲، بررسی کتاب «هشتاد دولت بزرگ شرقی» اثر جرج راولینسن و… از جمله مطالب این شماره کتاب ماه تاریخ و جغرافیا است.

کودک و نوجوان

شماره ۸۶ کتاب ماه کودک و نوجوان با بخش ویژه داستان‌های ترسناک منتشر شد. در این شماره می‌خوانید: نقش کتاب کودک در حل مشکل «کم‌سوادی» مهدی جرجانی، آب تا شانه همایان بالا آمده است، رویا یزینی؛ در باب اقتدار طنز پاسامبران، زینی نعمی؛ بن ماه‌های باقوفه داستان‌های ترسناک ایرانی، مهروش طهوری؛ بدبچه ای برای خون آشام‌ها، سید محمد طلوعی؛ برزآزنده، فهرست کتاب‌های منتشر شده کودک و نوجوان آبان ۸۴ و…

... و مختصر ادبیات ترکیه و...

رسانه‌ها

بخارا

سی و هشتمین شماره بخارا با طرح جلدی تازه و با آغاز از علی دهشانی، ایرج افشار، دکتر محمدعلی همامون کازرویان، سیدفرید قاسمی، دکتر منوچهر آدمیت، دکتر محمدرضا شفیعی کندکزی، عدالله کوثری، دکتر مظفر مصفاور، رویه بازارنشر شد.

این شماره که با حضور هفتاد و هشتاد نویسنده، مترجم، منتقد و پژوهشگر ادبیات و فلسفه با بخش ویژه یکصد و پنجاهمین نشست اسان ایرانی و معاصر و کانت منتشر شد.

انسان ایرانی معاصر و کانت (گفت‌وگو با دکتر کریم مجیدی)، بازیاب روح روشنگری در اندیشه کانت(گفت‌وگو با دکتر ضیاء موحد و دکتر محمدرضا پهنشی) کانت و زیبایی‌شناسی مدرن (گفت‌وگو با دکتر محمدحسین ان و دکتر شهاب یازوکی)، بازگشتی دوباره به دکتر سورنریترتسی عشق و زن در یوف کور، مقالات انتقادی در فلسفه کانت، شرح از جمله مطالب این شماره، کتاب ماه ادبیات و فلسفه است.

زندگروه

سی و دومین شماره زندگروه با یادق از منوچهر شیبینی و با آغاز از محمد اسدوست، محمدرحیم اخوت، علی دهشانی، مسیام‌المنن نیوی ژاژ، رضا فرحشعل، مرحوم احمد شاملو و مرحوم کیوان قدرخواه منتشر شد.

مشکل زبانی با ابراهمی، به یاد منوچهر شیبینی، شاعر در چهاردیواری عزنگاش، در جست‌وجوی صیخ، خاتم دلاوری، نقاشی و داستان‌های مینی‌مال، خورشید در یاد، اسفهان از انقلاب مشروطه تا استبداد معرفی کتاب و کتاب‌های رسیده از جمله مطالب این شماره زندگروه است.

خشمه

شازدمین شماره خیمه (نشریه هیأت‌ها و مجالس حسینی) منتشر شد.
گفت‌وگو با دکتر شمس‌الدین استاد دانشگاه سورقانی بلغارستان، بازخوانی نقش املاص در سوانح شیخکبیری، معرفی نشریات دانشجویی، گفت‌وگو با شاهر آل‌الله مستریدیا، نوبته خراسانی، آسیب‌شناسی سرگوری مشاوری، گفت‌وگو با جاج‌المحمود لاری پتنگسوت مداسی و ماجات و… از جمله مطالب این شماره است.

نشر شباهت‌ناقب به زودی منتشر می‌کند

کتابفروشی

یادنامی بابک افشار

به خواستاری ایرج افشار

با همکاری: عبدالحمین آذر تک، علی دهباشی، سیدفرید قاسمی، نامر مطلبی کاشانی

فهرست مقاله‌های جلد اول:

یادداشت: ایرج افشار؛ کتابفروشی: نیا ده دستخوش تحول؛ عبدالحمین آذر تک؛ تخریر گاه تاریخ؛ اوانس اوانس؛ کتابفروشی‌های رشت و کتابفروشی طاعتی؛ احمد ادرجی گیلازی؛ کتابفروشی‌های همدان؛ پرویز اذگلی (سمنان)؛ کتابفروشی‌های کرمان؛ محمدحسین اسلام‌بنیاد؛ کتابفروشی اجواد اقبال؛ نخستین هم‌آورد؛ کتابت‌های اسپیدجداالله انوار؛ کتابفروشی‌های شیراز؛ حسین امداد؛ کتابفروشی‌های قم تا ۱۳۵۷ شمسی؛ جواد شرفی؛ کتاب و کتابفروشی در لوس آنجلس؛ محسن پهلوزی؛ کتابفروشی، روزنامه‌نگاری، روزنامه‌فروشی؛ دکتر ناصرالدین بروین؛ کتابفروشان صاحب‌قلم؛ احمد نوبت؛ کتابفروشی‌های پرورد در دهه چهل؛ عبدالکریم جریزه‌دار؛ کتابفروشی‌های عبدالرحیم جعفری؛ چهار نسل؛ ناصر؛ عین‌الله جلالی؛ از بنیاد کتابفروشی‌های خارجی تا کتابخانه‌های ایران؛ کی‌کاووس چهارماری؛ کتابفروشی‌های فرش و آستان‌اصاف

این کتاب به رای مجامع سالگرد بابک افشار خواهد بود

گفت و گدار

جنوب شرقی ترین کتابخانه‌های ایران

همیشه استان سیستان و بلوچستان را از نقشه روی دیوار اتاقم می‌شناختم و می‌دانستم که مرکزش زاهدان است.

می‌دانستم زابل، ایرانشهر و چابهار از شهرهای بزرگ این استان بسیار بزرگ هستند. می‌دانستم این استان با کشورهای افغانستان و پاکستان همسایه است و قسمتی از استان هم با دریای عمان همجوار است.

وقتی فکر می‌کنم و حافظه تاریخی‌ام را مرور می‌کنم به یاد عکس‌هایی از برودان این خطه از سرزمین ایران می‌افتد. برودانی معمولاً با لباس‌های سفید که شلوارهایشان پر از چین است و سر می‌پیچید یا پارچه که گاهی اوقات صورت‌ها هم پنهان پشت همان پارچه است.

نمی‌دانم یک ترس یا یک ترید شاید هم بعد مسافت این فرصت را فراهم نکرده بود که به این استان بروم. هرچند که همیشه فکر می‌کردم روزی این اتفاق بیفتد و بالاخره هم افتاد و پهنه‌اش هم برگزاری هشتمین نمایشگاه کتاب استانی زاهدان بود.

البته باید به این نکته اشاره کنم که سال‌ها قبل یک بار به صورت زنجبی به این استان رفتم شاید بهتر باشد بگویم از این استان عبور کردم. ماجرا به سال ۱۳۷۰ بازمی‌گردد و دو سال‌ها بعد از نوجوانی و قبل از جوانی؛ که با یکی از دوستان تابستان بعد از فارغ‌التحصیلی از دبیرستان و قبل از ورود به دانشگاه را منتقم شدم و راهی چابهار شدم. اول رفتم ایرانشهر و از آنجا دوباره چابهار، یک شب ماندیم و از آنجا هم کنارک و میناب و نهایت بندرعباس!

آفتاب سریع از سیستان و بلوچستان گذشتیم که هیچ چیز یاد نیست، اما هر بار که یاد آن شهر می‌افتم احساس خاصی به من دست می‌دهد.

آن حس خاصی به خاطر این است که در آن سال‌ها جابارت کردم و آن مسافرت را انجام دادم و هنوز هم به یاد دوش‌اش احساس غرور می‌کنم.

جایتان خالی…

در هر صورت این بار نمی‌شد که زمینی به زاهدان رفت و بیاید. خردمان را به مراسم افتتاحیه نمایشگاه کتاب می‌رساندیم.

قرار بود معارف فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم باشند که هم‌زمان مراسم افتتاحیه با مراسم کتابد سال جمهوری اسلامی ایران باعث می‌شود ایشان ناپدید هوابند. بر روی فرست است مطبوعاتی وزیر می‌آید.

همه در فروگاه جمع شدیم و قرار است ساعت یازده شب به سمت زاهدان پرواز کنیم. سوار اتوبوس می‌شویم، اتوبوس به هرابیما نزدیک می‌شود، اما درهازا بازمی‌کنند و دوباره به سان ترانزیت باز می‌گردیم، هوا بسیار خراب است و پرواز آنجا نمی‌شود.

بیاید منتظر بمانیم، تا کتبی مشخصی بیست.

بالاخره بعد از هفت ساعت تأخیر راس ساعت شش هواپیما زور به پانهم آبادکنده می‌شود می‌رویم لای ایرپاد، خوش به حال معارف مطبوعاتی! خوش به حال معارف فرهنگی و خوش به حال آنهایی که بعد از نیمه‌شب فروگاه را ترک کردند. هنوز تیر ابرها هستیم و خواب و بیدار که اینها را می‌گویم. اما وقتی با صدای سرمربسانداری که می‌گوید به فروگاه زاهدان خوش آمدید بیدار بیدار می‌شوم و وقتی که از یله‌ها پایین می‌روم و یاد عکس‌ توری صورتی می‌خورد می‌گویم: حیف شد که نیامدید و جاییان خالی و این جمله را بارها و بارها به دوستانی که در مدت زمان حضورم در زاهدان تماس می‌گیردم، می‌گویم.

پیشرفت قابل ملاحظه

مراسم افتتاحیه نمایشگاه کتاب زاهدان با حضور بسیاری از مردم، ناسران، نمایندگان مجلس و خیلی‌های دیگری بسیار باشکوه برگزار می‌شود.

نمایشگاهی که برای هشتمین بار اجرامی شود و به قول خیلی‌ها مردم زاهدان به برگزاری هر ساله آن عادت کرده‌اند. مسعود کرباسچی، مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان می‌گوید: بعد از هشت سال برگزاری نمایشگاه هم ناشران محرم بزاهدان را هورت نشناخته‌اند و هم ما ناشران عموماً رانشناخته‌ایم. علافتی که نمایشگاه کتاب زاهدان با دیگر نمایشگاههای کتاب دارد این است که ما خودمان ناشران محترم را انتخاب می‌کنیم و از آنها دعوت می‌کنیم تا در نمایشگاه حضور داشته باشند.

وی در ادامه می‌گوید: سال گذشته بالغ بر ۶۰۰ ناشر رای به نمایشگاه کتاب دعوت کردیم و اسامال هم ۶۵ ناشر حضور دارند که خوشبختانه ۲۰ ناشر و فعال فرهنگی استان هم حضور دارند.

کرباسچی در قسمت دیگری از سخنرانی اش می‌گوید: وضعیت کتابخوانی در استان از وضعیت نسبتاً خوبی برخوردار است. به این صورت که در حال حاضر استان دارای ۹۱ کتابخانه است و مساحت ۲۰ کتابخانه دیگر از محل سفر مقام معظم رهبری و ریاست محترم جمهوری تمام شده که بزودی افتتاح می‌شوند. با راه‌اندازی این کتابخانه‌ها استان ۱۵۱ کتابخانه خواهد داشت که با مقایسه تعداد کتابخانه‌ها در سال ۱۳۷۴ که در آن زمان ۱۳ کتابخانه داشتیم، نوانستیم به جایگاه نسبتاً خوبی برسیم و البته تعداد ۶۰ کتابخانه هم در مساجد شهرهای مختلف استان داریم که به عنوان کتابخانه‌های عمومی شناخته می‌شوند.

اولین کتابخانه شهر

صحنه‌های مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاداسلامی استان در خصوص گسترش کتابخانه‌ها آفتذر جانب توجه هست که در اولین فرصت سراغ کتابخانه‌های شهر بروم و بازدید از نمایشگاه را به فرصت دیگری موکول کنم.

شهر زاهدان به رغم اینکه کم‌کم دارد بسیار بزرگ

می‌شود، دارای هفت کتابخانه است که چهار مورد آن داخل شهر هستند.

کتابخانه‌های شماره یک، شماره دو، مجتمع فرهنگی و کتابخانه کامیونزا.

کتابخانه شماره یک زاهدان قدیمی‌ترین کتابخانه شهر است که در حال حاضر به نام کتابخانه آیت‌الله کفعمی خراسانی شناخته می‌شود. اما اکثر مردم این کتابخانه را به نام کتابخانه شهر یا کتابخانه شماره یک می‌شناسند.

تاریخ تأسیس این کتابخانه یک طبقه که در مرکز شهر واقع است به سال ۱۳۳۵ بازمی‌گردد. کتابخانه شماره یک زاهدان در سال ۱۳۹۹ با سازمی می‌شود و فضای آن توسعه پیدامی‌کند.

از در اسامی که وارد کتابخانه می‌شوی مجموعه‌ای دیداری شکل قرار دارد که در طرف آن به سالن‌های مطالعه راه دارند و روبرو هم بخش امیانت است. کتابخانه شماره یک با داشتن بیش از بیست و نه

هزار جلد کتاب کمتر از دو هزار عضو فعال دارد که اکثر اعضای کتابخانه، دانش‌آموز، دانشجو یا کارمند هستند. این کتابخانه که در سه شیفت فعال است، از ساعت هشت صبح تا ده شب به مراجعان سرویس می‌دهد.

کتابخانه شماره یک تنها کتابخانه شهر است که تا

این ساعت شب فعال است. زاهدان به رغم اینکه از حوالی ساعت هفت و هشت شب دیگر تعطیل می‌شود و خیابان‌ها هم خلوت می‌شوند اما هستند کسانی که دیر وقت به کتابخانه مراجعه می‌کنند و از کتاب‌ها یا سالن مطالعه استفاده می‌کنند. البته معمولاً مشرفی‌های شیفت شبانه کتابخانه آقایان هستند.

کتابخانه شماره یک اخیراً صاحب کامپیوتر و قفل نرم‌افزاری شده است. اما مسافه کسی نیست که بتواند با کامپیوترها کار کند. یکی از پرسنال کتابخانه می‌گوید: تعدادی از کتابداران کتابخانه در دوره‌های کامپیوتری را آموزش دیدند اما آنجا توجه به برنامه‌های جداول، مدیریت کتابخانه‌ها و از آنجایی که ایشان پست کتابداری نداشتند به اداره کل منتقل شدند و یاد افرادی در دوره هستند. یکی دیگر از کتابداران کتابخانه در خصوص علاقه‌مندی اعضا به کتاب و کتابخوانی می‌گوید: استقبال از کتابخانه بسیار خوب و قابل توجه است اما کاش این فرصت فراهم بود تا کتابداران بر اساس شناختی که دارند کتاب انتخاب می‌کردند. او می‌گوید: کتاب‌های زیادی برای ارسال می‌شود که بخش عمده‌ای از کتاب‌ها مخاطب ندارد، چرا که مناسب اعضای کتابخانه‌های استان نیستند؛ یا اینکه از تاریخ نشر آنها زمان زیادی گذشته است. وی می‌گوید: جوانان زیادی به کتابخانه مراجعه می‌کنند که معمولاً کتاب‌های کمک‌درسی یا دانشگاهی می‌خوانند که معمولاً نمی‌توانیم پاسخگوی نیاز آنها باشیم و اگر براساس نیاز و علاقه مخاطبان مراجعان کتابخانه عمل نماییم، قطعاً کیفیت کار بسیار بالا خواهد رفت و مراجعان با رضایت بیشتری از کتابخانه استقبال خواهند کرد.

کتابخانه مجتمع فرهنگی و هنری

نام مجتمع فرهنگی هنری برای اغلب امثال زاهدان خصوصاً جوانان زاهدان بسیار شناخته شده است. مجتمع فرهنگی و هنری که از زمان افتتاح آن مدت زیادی نمی‌گذرد، توانسته به واسطه داشتن کتابخانه‌ای بزرگ، مجهز و فعالیت‌های جالبی افراد زیادی را جلب کند. کتابخانه مجتمع در سال ۱۳۷۷ راه‌اندازی شده و هم‌زمان با افتتاح کتابخانه برگزاری کلاس‌های هنری، مقالاتی هم در مجتمع پبسی بیسی می‌شود و در عین حال راه‌اندازی رشته‌های هنری دانشگاهی در این مجتمع همه و همه باعث می‌شود تا این مجموعه از جایگاه بسیار مهم و قابل توجهی در زاهدان و حتی در استان برخوردار شود.

کتابخانه مجتمع که در طبقه همکف واقع است یکی از بزرگترین کتابخانه‌های استان است. این کتابخانه که در ابتدا با هدف پاسخگویی به نیاز هنرجویان مجتمع راه‌اندازی شده بود، هم‌رور مردودتوجه عین حال وجود کتاب‌های در ارتباط با رشته‌های هنر در قفسه‌های این کتابخانه بسیار مشهود و بارز است. حاتم مهمدخت افشار پهنشاهی، مسؤول کتابخانه

مجتمع فرهنگی و هنری که در سال ۱۳۸۰ به عنوان کتابدار نمونه معرفی شده است در خصوص وضعیت کتاب و کتابخوانی در استان می‌گوید: معمولاً این جنبه تکراری را زیاد می‌شنویم، از کتاب و کتابخانه استقبال نمی‌شود. اما من معتقدم که اسامان هنوز سنت و بیاد بگیریم که نسل جدید بسیار هم علاقه‌مند به کتاب و مطالعه است و به شدت هم بیگبی مسائل روز است.

نشانه آن هم حضور جوانان کتاب‌خوانه‌ها است. افشار می‌گوید: البته برای اینکه تبلیغ بهتر و بیشتری بگیریم می‌بایست به علاقه‌مندی و نیاز جوانان و مخاطبان کتاب توجه بیشتری داشته باشیم و در عین حال آنها را هم شوقین کنیم. او می‌گوید: افرادی به عنوان کتابخانه می‌آیند و کتاب‌های مختلفی را می‌خوانند که بعضاً نادریم یا اینکه نتوانیم به آن‌ها عرواست. آنها تطبیق دهیم. افشار مسافه است. کتابخانه‌ها می‌بایست مجبور به کامپیوتر و اینترنت باشند و هم‌چون سالن باید جاذبه‌های دیگری هم داشته باشند تا جوانان با اوقات فراغت خودشان را در کتابخانه گذرانند. حال با کتابخانه می‌آیند و کتاب‌های مختلفی را می‌خوانند که بعضاً نادریم یا اینکه نتوانیم به آن‌ها عرواست.

فرهنگی؛ که همه اینها باعث می‌شود تا فرد در فضای کتابخانه حضور داشته باشد و در این فضا نفس بکشد. افشار می‌گوید: کتابخانه مجتمع با شش هزار جلد کتاب شروع به کار می‌کند ولی در حال حاضر ۴۰ هزار جلد کتاب داریم و بیش از دو هزار عضو فعال.

او می‌گوید: سابق بر این، در طبقه بالای مجتمع، کتابخانه تخصصی هنر اردانشته که آن کتابخانه به محل کتابخانه مجتمع منتقل شد و البته با توجه به فضای هنری مجتمع توجه ویژه‌ای به آموزش کتاب‌های مورد نیاز هنرجویان و دانشجویان مجتمع داریم.

کتابخانه مجتمع به علت کمبود جا به صورت شبی اداره می‌شود. مسؤول کتابخانه می‌گوید: توجه به این که تعداد کتاب‌های کتابخانه بسیار زیاد است مجبور شدیم بخشی از فضای سالن مطالعه را به مخزن مطالعه کوچک کنیم. او می‌گوید: با شش پشتهاد داده‌ایم که طبقه زیرین مجتمع که تقریباً به اندازه سالن مطالعه اختصاص پیدا کند. در طبقه همکف مخزن و بخش مرجع باشد یا اینکه در مجموعه بیست مجتمع سالن مطالعه ساخته شود. افشار مسافه است. به مرور با توجه به افزایش کتاب‌ها و زیاد شدن اعضای کتابخانه مجبور هستیم فکری در مورد دو سالن مطالعه کنیم. او که تاکنون با شش تیر به گفت‌وگو داشته، می‌گوید: برای اولین بار است که مطبوعات گفت‌وگو می‌کنم چرا که تصور می‌کنم کتاب هفته یکگاه بسیار متفاوت و باارزشی در گسترش فرهنگ مطالعه دارد.

وی در ادامه به تعداد کتاب‌های ارسال شده به طرف خانه کتاب اهدا شده و همچنین تعداد ۳۸۳ جلد کتاب هم خریداری شده است.

با توجه به اینکه کتاب، کتابخوانی و گسترش

کتابخانه‌ها در استان طی چند سال اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. اما هم‌اکنون مردم با چنین مقولاتی را آن طور که باید، شاهد نیستیم.
افشار می‌گوید: نامناسبه فرهنگ اهدای کتاب در جامعه ما بسیار ضعیف است که به کمک رسانه‌های جمعی و ترغیب و تشویق مردم می‌توانیم آنها را علاقه‌مند به اهدای کتاب و حتی ساخت کتابخانه کنیم.
کتابخانه مجتمع هنوز به سیستهم‌های کامپیوتری مجهز نشده‌اند؛ البته چند دستگاه کامپیوتر به کتابخانه تعلق یافته است که مسؤولان در حال وار و کردن اطلاعات به کامپیوترها هستند که افشار ایدوار است تا آخر سال کامپیوترها آماده بهره‌برداری شوند.

کتابخانه‌ای بیرون شهر

ساعت چهار بعد از ظهر باید به تهران باز گردید و کمتر از دو ساعت فرصت دارم تا یکی از جالب‌توجه‌ترین کتابخانه‌های یکی از بهترین کتابخانه‌های زاهدان را ببینم؛

کتابخانه کابویزی.
شواهم تنها تپه‌ای بودم که یکی از دوستان اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گوید. بطور می‌روی؛ می‌گویم با آنکسی می‌روم و بعد هم یک درست می‌گیرم تا روزگام می‌گوید: آجابایان است. درست گیر نمی‌آید. سوار ماشین می‌شویم و حرکت می‌کنند. حدود پانزده دقیقه طول می‌کشد تا کتابخانه رسید. از شهر که خارج می‌شویم دیگر هیچ چیزی نیست. حتی درخت یا درختچه‌های بیابانی. راننده که پرمردی است می‌گوید: تا درخت، هشت سال قبل همه اینجاها سبز بود و پر از درخت. هشت سال است که باران نباریده و خشکسالی شده است.

به کتابخانه می‌رسیم. ساختمانی که محل سکونت فرزندان کاموزی‌است. آن طرف ساختمان به نظر می‌آید سلفاً باغ بوده و قسمت‌هایی از زمین‌هایش سبزی‌کاری شده است.

پیرمردی می‌گوید: همه اینجا باغ بود. بقدرد درخت پسته داشتند. همه‌اش خشک شد.
در کتابخانه پسته است. باید هم پسته باشد چون تا جایی که پشم کزاد می‌کنند هیچکس نیست؛ پیرمرد در می‌زند و بعد فرار می‌کند؛ خاتم، خاتم.

خاتمی در رازهای می‌کند و پیرمرد می‌گوید: دختر آقای کاموزی‌است. می‌گویم برای تهیه گزارش اقدام و بعد وارد کتابخانه می‌شویم. آفتابی صعب و معانات است. چند تنگنک بزرگ از کاموزی‌ها برچوهر است. چندین گل پیچک بزرگ بر میز در افق مجاور همه هستند. پر از گل کتاب و در وسط سالن مطالعه هم سنگ قبر خود کاموزی‌ها قرار گرفته است.

استاد امیر توکل کاموزی‌ها فرزند امیر بابا مشیر ایران در ۱۳۲۸م دی ۱۳۲۸هجری شمسی در تهران متولد می‌شود. اصالت از اقداد زعفرانکو که ساکن قوچان هستند.
وق تعصیلات ابتدایی را در تهران در مدرسه علمیه واقع در خیابان گلشن و مدرسه رحیمیه مشهد پشت سر می‌گذارد و دوره متوسطه را در دبیرستان احمدی مشهد. وی برای ادامه تحصیل علامه رشاد شادکوهی شو و در بحران انقلاب روسیه به ایران بازمی‌گردد.

کاموزی‌ها نژاد و مدرسه نظام زاهدان‌روی راه مطربیت و نوازندگی محاصفتی آنان بسیار از خراسان سیری نمود

و به سال ۱۳۰۰ شمسی به علت آفات و شش‌خکی که

کلیلی بسیار از وی داشته به ریاست تلگراف و مرموزات خود انتخاب می‌نماید که پس از شهادت کلیلی به سیستان و بلوچستان تبعید می‌شود.

کاموزی‌ها از سال ۱۳۱۳از زمان فوت، تمام وقتش را به مطالعه، تألیف و کشاورزی می‌گذراند. از وی کتابخانه‌ای بزرگ تا فریب دوزخار جلد کتاب در کلاته کاموزی‌ها بجای می‌ماند که منبع قطعی برای محققان است.

در کتابخانه کاموزی‌ها علاوه بر آثار خود او و کتاب‌هایی که از کتابخانه‌های خضرش به حد یافته است. تعداد زیادی کتاب نیز به این کتابخانه اهدا شده است. در همین راستا به منظور حفظ کتاب‌های ارزشمند کتابخانه و به دلیل فضای نامناسب نگهداری کتاب‌ها، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اقدام به ساخت کتابخانه جدیدی با ساختمان قبلی کتابخانه کرده که هنوز کتاب‌ها به ساختمان جدید منتقل نشده‌اند.

کاموزی‌ها که در چهارم مهر ۱۳۵۲ در فانی از وداع می‌گوید یک روز قبل از مرگش در مصاحبه‌ای با مجلهٔ ندای زاهدان می‌گوید: فرزندانم بهترین وارث من هستند اگر تفاوت داشته باشند که کتابخانه را به آنها واگذار می‌کنم وگر نه آن را به دست خدا می‌سپارم.
کتابخانه کاموزی‌ها در حال حاضر مورد توجه بعضی نویسندگان و

یادداشت

مرتضی فنیسی

نگاه به گذشته و امید به آینده

وقتی به سابقهٔ فعالیت‌های فرهنگی استان سیستان و بلوچستان نگاه می‌کنیم متوجه می‌شویم که طی سال‌های گذشته فعالیت‌های مختلفی در زمینه‌های مختلف که به‌نوعی وابسته به مسائل فرهنگی هستند در منطقه شکل گرفته است. گسترش فضاهای کتابخانه‌ای، ساخت و تجهیز فرهنگسراها، احداث خانه‌های فرهنگ و از همه مهمتر گسترش فضاهای آموزشی که همه پتانژ توسعهٔ مسائل فرهنگی در استان سیستان و بلوچستان هستند. البته باید متوجه این موضوع بود که در توسعهٔ مسائل فرهنگی لازم است همیشه مراقب بود و به افق‌های دور نگریست.

در استان سیستان و بلوچستان کارهای فراوانی شده و مسؤولان و مردم متحمل سختی‌های زیادی شده‌اند اما با توجه به استعدادهایی که منطقه دارد قطعاً می‌توان شاهد کسب موفقیت‌های بیشتر باشیم. استان در حال حاضر با داشتن یک مرکز آموزشی علمی و کاربردی فرهنگ و هنر شرق کشور در سه رشته گرافیک رایانه، زبان انگلیسی و فیلمسازی، دو واحد هنرستان هنرهای زیبا برای دختران و پسران، ۲۷ مؤسسه فرهنگی و هنری، ۵۱ انجمن فرهنگی و هنری، ۱۲ مجتمع فرهنگی و هنری، ۴۱ کتابخانه عمومی، ۶۰ کتابخانه کانون‌های مساجد و ۶۶ کانون فرهنگی مساجد توانسته است اقدامات فرهنگی قابل توجهی انجام دهد و جوانان زیادی را جذب کند.

پیگیری افراد جهت راه‌اندازی مراکز و مؤسسات فرهنگی در استان هم بسیار قابل توجه است به‌صورتی که در سال ۱۳۸۲ شرح مجوزهای صادرشده از طرف اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت فعالیت‌های فرهنگی به‌صورت ذیل است:
مجوز کتابفروشی ۸۵مورد، چاپ کتاب ۲۰۴ جلد، مرکز انتشاراتی ۱۱ مورد، تعداد چاپخانه ۳۰ مورد، مطبوعات محلی ۳۰ مورد، کانون تبلیغاتی ۲۲ مورد، شرکت تبلیغاتی و فیلمسازی ۸مورد، آموزشگاه آزاد هنری ۱۰ مورد، آموزشگاه آزاد سبیلماهی یک مورد، آموزشگاه لوژم آلآت موسیقی ۱۱ مورد، تعداد توارفروشی‌ها ۵۰مورد، فرهنگه عرضه محصولات فرهنگی ۸۴مورد، مرکز عرضه بازی‌های تصویری و رایانه‌ای ۳۵مورد، تعداد سینما ۴مورد و نهایتاً تعداد مجوزهای صادرشده جهت جشنواره‌ها و نمایشگاهها ۱۶مورد بوده است.

البته شاید تعدادی از این مجوزها صرفاً صادر شده و افراد اقدام به فعالیت نکرده باشند. اما همین پیگیری و علاقه‌مندی به فعالیت‌های فرهنگی نشان از وجودبستر قابل توجهی جهت چنین حرکاتی است. در همین راستا مقایسهٔ آمار مربوط به سال‌های قبل نیز این موضوع را تأیید می‌کنند، به‌صورتی که در سال ۱۳۷۵ سیستان و بلوچستان هیچ مؤسسه فرهنگی و هنری نداشته است، ۱۶باب چاپخانه وجود داشته و تعداد نشران ۳مورد بوده است. در همین حال تعداد نشریات محلی یک مورد بوده که در سال ۱۳۸۲ به تعداد ۵۱مورد ارتقا پیدا می‌کند.

شمارگان نشریات رسمی در سال ۱۳۷۵، ۹۰ هزاره بوده که این رقم در سال ۱۳۸۲ به عدد یک میلیون و چهارصد هزار می‌رسد.

در سال ۱۳۷۵ هیچ مجوزی برای چاپ کتاب صادر نشده است. وضعیت در مورد دیگر فعالیت‌های فرهنگی نیز به همین صورت است که طی چند سال اخیر شاهد یک جهش قابل توجه در زمینه گسترش فعالیت فرهنگی استان هستیم.

البته در همین زمینه ادارات و نهادهای دولتی هم توجه ویژه‌ای به انجام فعالیت‌های فرهنگی داشته‌اند که اجرایی برنامه‌های مختلف در طول سال‌هاینگر توجه به چنین حرکاتی است.

توجه به برگزار کرده است.
کتاب و فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به تهیهٔ ۱۲ برنامه قابل توجه برگزار کرده است.

نمایشگاه آثار هنرمندان خوشنویس استان و اسامید بزرگ ایران، نشست مسؤولان و اعضای شورای عالی با هنرمندان خوشنویس استان، دومین جشنواره مطبوعات استان، افتتاح چهارمین نمایشگاه هنری علوم قرآنی، مراسم تجلیل از پژوهشگران برتر استان، مراسم هفته کتاب، شب شعر حسامه ماندگار، شرکت در جشنواره تئاتر منطقه‌ای جشنواره مطبوعات داخلی، نمایشگاه کتاب، اولین جشنواره موسیقی آیین بلوچستان، اولین جشنواره تئاتر داخلی و… از جمله این موارد هستند.

با توجه به اینکه این موارد صرفاً توسط اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان برگزار شده و مربوط به ۳ماه سوم سال ۱۳۸۲ هستند اگر بخواهیم همه برنامه‌های برگزار شده در استان توسط همه ادارات و سازمان‌ها را لیست کنیم قطعاً با مجموعه قابل توجهی مواجه شویم.

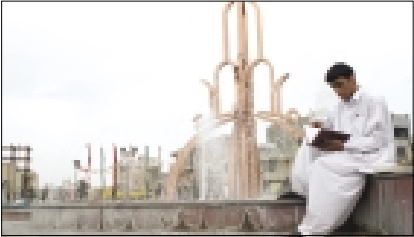
بنابراین بر اساس یک آمار کوچک و نگاهی گذرا به اتفاقات فرهنگی سال گذشته باید بتوان نتیجه گرفت که منطقه در حال تغییر است و می‌بایست امیدوار باشیم در آینده به چندان دور جوانان این منطقه از کشور جایگاه قابل توجهی در عرصه‌های مختلف فرهنگ و هنر مملکت به‌دست آورند.

محققان استان است تا در فرصت‌های مناسب از منابع موجود استفاده کنند. نماینده ولی فقیه در استان سیستان و بلوچستان در سخنرانی مراسم افتتاحیه می‌گوید: مکان‌های فرهنگی استان و آمکنی چون کتابخانه کاموزی‌ها را می‌بایست مطرح کنیم که همه اینها خیر از جایگاه فرهنگی استان می‌دهد.

کتابخانه کاموزی‌ها برغم اینکه بیرون شهر زاهدان است و کمی دور از دسترسی اما به لحاظ داشتن کتاب‌هایی بسیار با ارزش می‌تواند از جمله مکان‌های مهم فرهنگی در استان باشد. گرچه اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به این مکان توجه ویژه‌ای ننوده است اما به نظر می‌آید که برای استفاده مناسب‌تر از کتاب‌های کتابخانه راهکار مناسب‌تری در نظر گرفته شود.

وضعیت خوبی داریم

محمدحسن زحمتکش، معاون امور کتابخانه‌های زاهدان می‌گوید: با توجه به جمعیت استان براساس استانداردهای افیلا می‌بایست برای هر ۵۰هزار نفر یک واحد کتابخانه و در مراکز شهرها برای هر سه هزار نفر

تازه‌ها

روشنه‌ها

منازین برادران

بازاره کتاب از مرکز اسناد تاریخی

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات به تازگی ۱۱ کتاب با این عنوان‌ها منتشر کرد: «مجددالاسلام-حاج شیخ عیاضی اسلمی»، «مظفر غلی»؛ «زنان دربار»؛ «رجال عصر پهلوی» به روایت اسناد ساواکه؛ «انقلاب اسلامی» به روایت اسناد ساواک (جلد چهارده و پانزده)؛ «واقعیت‌شده»؛ «حزب ایران نوین»؛ «مطوعات عصر پهلوی»؛ «شیخ حسین لنگرانی»؛ «حسب در ایران».

کتاب «مجددالاسلام-حاج شیخ عیاضی اسلمی» که توسط شورای نویسندگان وزارت اطلاعات و مرکز بررسی اسناد تاریخی تهیه و تنظیم شده است، این کتاب در واقع اسناد و نامه‌های شخصی این روحانی ششروز و از رشد و بزرگی او به نمایش می‌گذرد.

واقعیت‌شده، شیخ احمد کافلی به روایت اسناد ساواکه، نزدیک به ۲۰۰ برگ سند در موضوع اختصار، اظهار، گزارش های دقیق و مفصل از منبرها و سخنرانی ها و جلسات و همچنین بازویی و منع منبر و دستور جنس و پرداختن این ملازبورگ را در بر دارد که با هدف آشنایی نسل جوان جامعه یا یکی دیگر از یاران راستین امام خمینی (ره) در یک جامع آوری و تدوین شده است.

«انقلاب اسلامی» به روایت اسناد ساواکه که این بار جلدهای چهارم و پانزدهم آن به چاپ رسیده، جلد چهاردهم قطع زمینی ۱۵۵×۸۸/۱۰/۱۷۰ در بر گرفته و همچنین جلد پانزدهم نیز سندهای است که در مقطع زمانی ۱۳۰۷/۱۲/۱۲۰۰ تا ۱۳۰۷/۰۵/۰۵ است که با ورود این حجم از اطلاعات به حوزه تاریخ معاصر ایران، راه و پژوهش های تازه درباره انقلاب اسلامی ایران هموارتر می شود.

از مجموعه رجال عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک مجلد هشتاد و پنج به منتهی از برون پرداخته شده که در واقع یکی از حلقه های تازه زنجیر تنهایی و فساد دوران حکومت محمد رضا پهلوی می باشد.

«زنان دربار» به روایت اسناد ساواکه، نویسنده لیلی امیراجمند اسنادی را پیش روی جامعه پژوهشگران و محققان می‌گذارد که در برگیرنده بخشی از فعالیت‌های پنهانی لیلی امیراجمند در دوران حکومت جبارانه پهلوی می‌باشد. کتاب بعدی مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات، جلد دوم کتاب «مظفر غلی» به روایت اسناد ساواکه است که زندگی وی را از تاریخ ۱۳۳۷/۱۲ تا ۱۳۵۷/۱۲ بررسی می‌کند.

«مظفر غلی» جلد دوم کتاب «عصر پهلوی» نیز به بررسی چگونگی انتخاب خسروالی به جای منصور، کنگره جهانی حزب، انتخاب مجلس و همچنین اشاره‌ای به گوشه‌ای از نقش سازمان جاسوسی آمریکا CIA در حزب ایران نوین می‌پردازد. (چندان که جلد اولش نیز به چگونگی شکل گیری حزب ایران نوین تا ترقی انقلابی حسعلی منصور پرداخته است)؛ «مطوعات عصر پهلوی»؛ «رجال کنایی است که وزارت اطلاعات در راستای انتشار اسناد مطبوعات عصر پهلوی، پس از انتشار کتاب‌های مجله نهر انهور، رنگین کمان نو، خواندنیها، سپید و سیاه، باصفا و روزنامه آینه‌نگار، به چاپ آن اقدام کرده است. جیسپه درازانو به روایت اسناد ساواکه در واقع پاسخی است به این پرسش که رابطه نهضت‌هایت ملی ایران در زمان پهلوی و تحولات داخلی عراق از زمان عبدالکریم قاسم، حزب بعث و عبدالسلام عارف چه بود؟ این کتاب برای علاقه‌مندان به مسائل عراق می‌باشد. در نهایت شیخ حسین لنگرانی به روایت اسناد ساواکه، کتابی است که در برگیرنده بخشی از زندگی آیت‌الله حاج شیخ حسین لنگرانی می‌باشد، آن هم به روایت اسناد ساواک.

روشنه‌ها

روشنه‌ها

منازین برادران

بازاره کتاب از مرکز اسناد تاریخی

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات به تازگی ۱۱ کتاب با این عنوان‌ها منتشر کرد: «مجددالاسلام-حاج شیخ عیاضی اسلمی»، «مظفر غلی»؛ «زنان دربار»؛ «رجال عصر پهلوی» به روایت اسناد ساواکه؛ «انقلاب اسلامی» به روایت اسناد ساواک (جلد چهارده و پانزده)؛ «واقعیت‌شده»؛ «حزب ایران نوین»؛ «مطوعات عصر پهلوی»؛ «شیخ حسین لنگرانی»؛ «حسب در ایران».

کتاب «مجددالاسلام-حاج شیخ عیاضی اسلمی» که توسط شورای نویسندگان وزارت اطلاعات و مرکز بررسی اسناد تاریخی تهیه و تنظیم شده است، این کتاب در واقع اسناد و نامه‌های شخصی این روحانی ششروز و از رشد و بزرگی او به نمایش می‌گذرد.

واقعیت‌شده، شیخ احمد کافلی به روایت اسناد ساواکه، نزدیک به ۲۰۰ برگ سند در موضوع اختصار، اظهار، گزارش های دقیق و مفصل از منبرها و سخنرانی ها و جلسات و همچنین بازویی و منع منبر و دستور جنس و پرداختن این ملازبورگ را در بر دارد که با هدف آشنایی نسل جوان جامعه یا یکی دیگر از یاران راستین امام خمینی (ره) در یک جامع آوری و تدوین شده است.

«انقلاب اسلامی» به روایت اسناد ساواکه که این بار جلدهای چهارم و پانزدهم آن به چاپ رسیده، جلد چهاردهم قطع زمینی ۱۵۵×۸۸/۱۰/۱۷۰ در بر گرفته و همچنین جلد پانزدهم نیز سندهای است که در مقطع زمانی ۱۳۰۷/۱۲/۱۲۰۰ تا ۱۳۰۷/۰۵/۰۵ است که با ورود این حجم از اطلاعات به حوزه تاریخ معاصر ایران، راه و پژوهش های تازه درباره انقلاب اسلامی ایران هموارتر می شود.

از مجموعه رجال عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک مجلد هشتاد و پنج به منتهی از برون پرداخته شده که در واقع یکی از حلقه های تازه زنجیر تنهایی و فساد دوران حکومت محمد رضا پهلوی می باشد.

«زنان دربار» به روایت اسناد ساواکه، نویسنده لیلی امیراجمند اسنادی را پیش روی جامعه پژوهشگران و محققان می‌گذارد که در برگیرنده بخشی از فعالیت‌های پنهانی لیلی امیراجمند در دوران حکومت جبارانه پهلوی می‌باشد. کتاب بعدی مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات، جلد دوم کتاب «مظفر غلی» به روایت اسناد ساواکه است که زندگی وی را از تاریخ ۱۳۳۷/۱۲ تا ۱۳۵۷/۱۲ بررسی می‌کند.

«مظفر غلی» جلد دوم کتاب «عصر پهلوی» نیز به بررسی چگونگی انتخاب خسروالی به جای منصور، کنگره جهانی حزب، انتخاب مجلس و همچنین اشاره‌ای به گوشه‌ای از نقش سازمان جاسوسی آمریکا CIA در حزب ایران نوین می‌پردازد. (چندان که جلد اولش نیز به چگونگی شکل گیری حزب ایران نوین تا ترقی انقلابی حسعلی منصور پرداخته است)؛ «مطوعات عصر پهلوی»؛ «رجال کنایی است که وزارت اطلاعات در راستای انتشار اسناد مطبوعات عصر پهلوی، پس از انتشار کتاب‌های مجله نهر انهور، رنگین کمان نو، خواندنیها، سپید و سیاه، باصفا و روزنامه آینه‌نگار، به چاپ آن اقدام کرده است. جیسپه درازانو به روایت اسناد ساواکه در واقع پاسخی است به این پرسش که رابطه نهضت‌هایت ملی ایران در زمان پهلوی و تحولات داخلی عراق از زمان عبدالکریم قاسم، حزب بعث و عبدالسلام عارف چه بود؟ این کتاب برای علاقه‌مندان به مسائل عراق می‌باشد. در نهایت شیخ حسین لنگرانی به روایت اسناد ساواکه، کتابی است که در برگیرنده بخشی از زندگی آیت‌الله حاج شیخ حسین لنگرانی می‌باشد، آن هم به روایت اسناد ساواک.

منازین برادران

روشنه‌ها

منازین برادران

خودتان را باور کنید

آخرین باری که به خودتان گفتید «من نویسنده خوبی هستم و قدرت نویسندگی بالایی دارم» کی بوده البته تنها ادای این کلمات کافی نیست بلکه مهم این است که خودتان نیز این عبارت را باور داشته باشید.

اگر شما هم مانند اکثر نویسندگان هستید، جواب سؤال فوق تقریباً هرگز است. متأسفانه اغلب نویسندگان از به زبان آوردن این مطلب خودداری می‌کنند و به محض اینکه به اولین مشکل در نوشتن برخورد می‌کنند یا حتی قبل از شروع کردن پروژه جدیدشان به نکات منفی نویسندگی فکر می‌کنند.

شما باید بدانید که تنها مثبت اندیشیدن کافی نیست بلکه مثبت عمل کردن در دنیای ما هم ضروری است. مثبت اندیشیدن و مثبت عمل کردن در دنیای ما نیز می‌تواند برای شما حیاتی باشد. به این علت که بعضی از مشاغل از جمله نویسندگی، کاری فکری است. مثبت اندیشیدن و مثبت عمل کردن اهمیت زیادی پیدا می‌کند چون تنها اینگونه می‌توانید کاری مثبت و بی‌عیب ارائه دهید.

حالا ببینیم چگونه می‌توان در کنار تفکر مثبت، به همان صورت نیز عمل کرد:

۱- به دنبال لغات و عبارات مثبت بگردید

هر جمله یا لغتی که احساس می‌کنید با بیان آن دستان باز می‌شود و انرژی می‌گیرد را به خاطر بسازید. حتی خودتان می‌توانید این عبارات را ایجاد کنید. بهتر است با جملات کوتاه و مثبت در زمان حال شروع کنید. مثل «من عاشق نویسندگی هستم» ممکن است در ابتدا این کار خنده‌دار به نظر برسد، اما مطمئن باشید با عمل کردن به این دستورات نتیجه مطلوبی خواهید گرفت.

۲- جملات مثبت را هر روز تکرار کنید.

یک یا چند جمله مثبت را هر روز تکرار کنید. تجربه ثابت کرده است که این تکرار نتیجه عمل را بهتر خواهد کرد. البته به شرطی که تنها

منازین برادران

روشنه‌ها

منازین برادران

خودتان را باور کنید

آخرین باری که به خودتان گفتید «من نویسنده خوبی هستم و قدرت نویسندگی بالایی دارم» کی بوده البته تنها ادای این کلمات کافی نیست بلکه مهم این است که خودتان نیز این عبارت را باور داشته باشید.

اگر شما هم مانند اکثر نویسندگان هستید، جواب سؤال فوق تقریباً هرگز است. متأسفانه اغلب نویسندگان از به زبان آوردن این مطلب خودداری می‌کنند و به محض اینکه به اولین مشکل در نوشتن برخورد می‌کنند یا حتی قبل از شروع کردن پروژه جدیدشان به نکات منفی نویسندگی فکر می‌کنند.

شما باید بدانید که تنها مثبت اندیشیدن کافی نیست بلکه مثبت عمل کردن در دنیای ما هم ضروری است. مثبت اندیشیدن و مثبت عمل کردن در دنیای ما نیز می‌تواند برای شما حیاتی باشد. به این علت که بعضی از مشاغل از جمله نویسندگی، کاری فکری است. مثبت اندیشیدن و مثبت عمل کردن اهمیت زیادی پیدا می‌کند چون تنها اینگونه می‌توانید کاری مثبت و بی‌عیب ارائه دهید.

حالا ببینیم چگونه می‌توان در کنار تفکر مثبت، به همان صورت نیز عمل کرد:

۱- به دنبال لغات و عبارات مثبت بگردید

هر جمله یا لغتی که احساس می‌کنید با بیان آن دستان باز می‌شود و انرژی می‌گیرد را به خاطر بسازید. حتی خودتان می‌توانید این عبارات را ایجاد کنید. بهتر است با جملات کوتاه و مثبت در زمان حال شروع کنید. مثل «من عاشق نویسندگی هستم» ممکن است در ابتدا این کار خنده‌دار به نظر برسد، اما مطمئن باشید با عمل کردن به این دستورات نتیجه مطلوبی خواهید گرفت.

۲- جملات مثبت را هر روز تکرار کنید.

یک یا چند جمله مثبت را هر روز تکرار کنید. تجربه ثابت کرده است که این تکرار نتیجه عمل را بهتر خواهد کرد. البته به شرطی که تنها

بیموزید.

اگر فرزندان قدر به خواندن و نوشتن است از او بخواهید برایشان داستانی تعریف کرده و سپس آن را بنویسد. آنچه را که می‌نویسد جمع‌آوری کرده و نگه دارید تا به او نشان دهید که می‌توان از کلمات داستان ساخت.

فرزندان را تشویق کنید تا اسامی انبیاي مختلف را در کاغذی نوشته و از آنها لیستی تهیه کنند.

وقتی به اندازه کافی در خواندن تسلط پیدا کرد، به او کمک کنید تا برای خود نشریه‌ای انتخاب کرده و به طور مرتب آن را تهیه کند. برای فرزندان از کتاب‌ها و آثار طراز اول ادبی صحبت کنید برای این کار از آثار و ادبیات کودکان شروع کنید.

به او کمک کنید تا دستاویز پیدا کند و از طریق نامه و ایمیل (e-mail) با آنها در ارتباط باشد. این کار موجب می‌شود فرزندان با نوشتن مأثور شوند.

اگر فرزندان از نوشتن می‌ترسد به او کمک

کنید با برایش معلم خصوصی استخدام کنید. به او اجازه ندهید نوشتن را ترک کند یا داری عادت‌های ناسالمی شود چرا که اگر کسی به چیزی عادت کرد، ترک عادت بسیار دشوار خواهد بود.

به او بگویید که بازی کامپیوتری و برنامه‌های تلویزیونی مورد علاقه‌اش همگی با کلمات و عبارات نوشتاری شروع می‌شود، با این کار به او نشان خواهید داد که نوشتن در همه جا وجود دارد.

«کسب‌ها و تصاویر روزنامه‌ها و مجلات را جدا کرده و از فرزندان بخواهید در مورد آنها مطلبی بنویسد.

اگر فرزندان خوب می‌نویسد و از نوشتن لذت می‌برد سعی کنید مطالبش را به یکی از مجلات یا وبسایت‌های ادبی ارسال کنید تا چاپ شود. وقتی که اسم خود را در نشریه یا وبسایتی ببیند علاقه‌اش به نوشتن بیشتر خواهد شد. البته این مایه مباهات شمایز خواهد بود.

ماریو بارگاس یوسا؛روایت گروه همسالان

ماریو بارگاس یوسا،نویسنده،روزنامه‌نگار و منتقد ادبی اهل پرو از مهم‌ترین نویسندگان جهان اسپانیولی زبان به‌شمار می‌رود.بارگاس یوسا فعالیت این‌اش را در اروپا آغاز کرد اما اکثر زمان‌هایش در پرو می‌گذراند. او از نخستین کارهایش طیف وسیعی از کار برده است. یوسا اگرچه با نمایش‌شمداسیاسی، تعصبات زبانی و خشونت در آثارش از سنت اعتراض اجتماعی ادبیات پروری کرد. یوسا اما معتقد است که نویسنده هیچ‌گاه نباید اهداف هنری را به خدمت شعارهای ایدئولوژیک بگردد.

بارگاس یوسا در ۱۹۲۶ در پرو متولد شد. در ۱۴ سالگی وارد مدرسه نظام شد و دو سال وارد آنجاسپری کرد. در ۱۹۵۵ یعنی در ۲۹ سالگی با خولیا اورکیری ازدواج کرد و نه سال بعد از وی جدا شد. در ۱۹۵۵ به مدت دو سال به تحصیل در رشته حقوق و ادبیات دانشگاه سان مارتس پرداخت. چهار سال بعد نیز از دانشگاه ماریو مدرک دکترایش را گرفت. موضوع پایان‌نامه دکترایش گاریسارمازکریو به که ۱۳سال بعدنسخه تکمیل شده آن به صورت کتاب منتشر شد و آغازی بود برسیر آثار یوسا در زمینه نقد ادبی. او در ۱۹۷۵ کتاب دیگری در حوزه نقد ادبی منتشر ساخت که به بررسی شاکلای فلوری یعنی مادم باوری نامی می‌پرداخت. خولیو کوزاتسار، کارلوس فونتنی، گاریسارمازکریو و بارگاس یوسااز جمله مشهورترین نویسندگانی بودند که هدفشان احیای زبان آمریکایی لاین بود. (میران) عنوان نخستین مجموعه داستان کوهایی است که یوسا در ۱۹۵۹منتشر کرد و همان سال به پاریس مهاجرت کرد چون دریافت بود که در پرو نمی‌تواند نویسندگی را حرفه اصلی‌اش قرار دهد. از این رو تا نهمین معاشی کند. اگر چه رونق ادبیات آمریکایی لاین در دهه ۱۹۶۰ درهای موقت تجاری را برایت برخی نویسندگان گشود اما اکثر نویسندگان برحسب پرو از مشکلات صنعت نشر این کشور دست‌پختی به سر می‌برند.

یوسا نخستین بارگاس یوسا در ۱۹۶۲ منتشر کرد. این زمان، ظهور و سگ‌ها نام داشت که در انگلیسی با

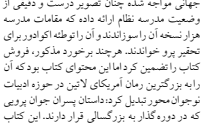
یاد کردن بیروستان نظامی لئونسیو پرادو، کار سختی نیست؛ جایی که کشی می‌رود و سحر می‌خواهد جایشان را در صاف صیقله می‌فروشد. در لئونسیو پرادو سال پایینی ما همگ، محسوب می‌شود و باید یکسانی توسط سال‌های ما تجربه شوند.

همه چیز مهیا بود تا سال‌های سگی زمان بندی باشد؛ اولین زمان نویسنده‌اش محسوب می‌شد. نوشتن‌اش در آن سال‌ها دلسته ژان پل سارتر بود (که جایگاه رفیع او در فلسفه، ادبیات، با موفقیت مشترک در عالم ادبیات حفظ کرد) و در نهایت اینکه قصه، دنیاراه مدرسه نظامی است.

از ترکیب این سه ویژگی، ادبیات داشت یک داستان ایدئولوژیک بی‌و بی‌خاصیت زده فوسه‌های در صاف اینکه مدرسه نظام چه چیزهایی است و جقدر روح آدم‌ها را مسح می‌کند و خلاصه چیزی تو مایه فضای کلیشه‌ای و پیام‌های اخلاقی قلم گویریکه، ملاحظه شدیم فلزی. اما سال‌های سگی هیچ کدام از این‌ها نیستند. یوسا ازبندی در همین نخستین اثر خود از نام سماء و سفیدی بینی گریچه و باجناتی که پیش از هر کسی واردآز فاکتور است، قصه تلخ بزرگ شدن چند جوان را تعریف می‌کند. بچه‌های مدرسه نظام هم کدام نقش دارند که طی سال‌های تحصیل آرام آرام جای استشان را گرفته، برآ، جاگوار، شاعر …

قصه از جایی شروع می‌شود که «کتابهای یکی از نوجوه‌های جاگوار، پیش از امتحان شیمی، شبانه بر که سوزلا را می‌دزدد تا با رستمان آن به بچه‌ها برنی می‌شود. او کسی است که اول زور می‌شود و برحلاف دیگر همگلاسی‌هایش نسبتی با دعو او تک‌کاری ندارد. بین او و شاعر رقابت کم رنگی در می‌گیرد و عملاً که بازداشت شده و شاعر می‌خواهد وقتی به شهر رفته، سری بزند به دختری که با او آشنا شده و رنگبندی چوایه‌ها سر سرازر پاید، دختری به نام ژرمانا شاعر ژرمانا می‌بیند.ماقول و قرارش را زبیر می‌می‌گذارد و خودش هم

عنوان امروز کار قهرمان، منتشر شده است (همین کتاب سال‌های سگی). داستان این کتاب در مدرسه نظام لئونسیو پرادو می‌گذرد، مدرسه‌ای که یوسا خود دو سال دانش‌آموز آنجا بود. این زمان که با استقبالی جهانی مواجه شده چنان تصویر درست و دقیقی از وضعیت مدرسه نظام ارائه داده که مقامات مدرسه هزار نسخه آن را سوزاندند و آن را منطقه اکوادور برای تحقیر پرو خواندند. هر چند برخورد مذکور، فروش کتاب را تضمین کرد اما این محتوای کتاب بود که آن را به بزرگترین رمان آمریکای لاین در حوزه ادبیات نوجوان محور تبدیل کرد. داستان پسران جوان پویی که در دوره گذار به بزرگسالی قرار دارند. این کتاب

هر چند نسخه کوچک‌تری از جامعه پرو اما مضامینی همچون خجونت، درویی و قدرت نظامی، یوسا در سببش راجع به این رمان آن را نمایانگر واقعیتی دانست که برای خواننده شهرتین آمریکای لاین بیگانه است. مکان شهری «شهر و سگ‌ها» به‌طور آگاهانه، سنت استفاده از مکان‌های طبیعی و افسانه‌ای در رمان‌های آمریکایی لاین را شکسته است. هر چند این اثر هر چند نخستین رمان آمریکای لاین نیست که موضوعش برحسب پرو است. صد سال‌ها پیش ماریو بارگاس یوسا در دهه ۱۹۶۰ در دوران گذار

شهر و سگ‌ها گونه‌ای از رمان است که در حدود سال ۱۹۰۰ ظهور کرد و در یک چهارم نخست قرن شکوفاشد. اگرچه این نوع مانع هیچ‌گاه کاملاً از میان نرفت اما در دهه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ جایز رنگو شد. «ناتوردش» سالنجر (۱۹۵۲) را شاید بتوان بازگرداندن این گونهٔ ادبی به‌شمار آورد، هر چند ناتوردش بیشتر به روی قهرمان داستان تکب دارد و از این رو از روایت اول شخص استفاده می‌کند. در حالی که یوسا در شهر و سگ‌ها قاعده تک راوی را به هم ریخته و داستان را از نگاه شخصیت‌های مختلف، داخلی یا خارجی، اول شخص و سوم شخص بیان می‌کند. روایتی که می‌توان آن را ادوایت گرو و همسالان نام نهاد. کتاب با روایت یک راوی معمول و بیرونی آغاز می‌شود اما به تدریج راویان دیگر از همه مهمتر گفت‌وگوهای درونی پسر سیاهپوست ماجرا به نام ابوا^۱ و داستان یک کودکی درداکن در لیما هم به آن اضافه می‌شود اما فقط آخر داستان معلوم

می‌کند آن کودک بیچاره در لیما همان جاگوار رئیس گروه حلقه سگ‌ها بوده است. این روایت گروه همسالان، کار کرد بخصوص دیگری نیز دارد: روایت مذکور بیانگر این نکته است که گروه زمینه اصلی بحران‌های هویت این جوانان به‌شمار می‌رود.

اثر دیگری که شباهت بیشتری به شهر و سگ‌ها دارد، «موش و گریه» گوترگراس است که یک سال پس از آن منتشر شد. اگرچه روایت و تحلیل گراس اغلب رویه فانتزی دارد و از این رویه اثر گاریسارمازکریو شبیه‌تر است اما تکنیک‌های زمانی موش و گریه به زیبایی‌تر است. این دو اثر در نمایش توصیف مکان‌ها و زرد خوردهای گروهی به شدت مشابه کنایه‌های نگاه گراس به نظام و ارزش به اندازه یوسا کنایه‌آمیز است و شکی نیست که نازی‌ها هم صورت بقاگنک گراس را می‌سوزانند. خود یوسا گفته است:

در هفته‌های اول و شاید ماههای اول در آن مدرسه نظامی که خوردم و رسیدم، تا آن زمان از راه خواندن کتاب فقط ماجراهای داستانی را بیانی را از گذرانده بودم. اما مدرسه نظام ماجرای واقعی بود، ماجرای وحشانه و خشن، ولی شبیه ماجراهای داستانی. این فکر که قهرمان ماجرای شده‌ام شبیه ماجراهای داستانی، چیزی بود که کمکم کرد تجربه دانش‌آموزی در مدرسه نظام را تاب بیاروم و در برابر نلایعانش مقاومت کنم.

از همان هفته‌های اول می‌دانستم که روزی زمانی بر اساس آن تجربه‌ها خواهم نوشت.^۲

بی‌نوشت:

۱-سال‌های سگی سال‌ها قبل با نام عصر قهرمان به وسیله هوشنگ اسدی هم ترجمه شده است.

۲- به نقل از واقعیت نویسنده: ترجمه مهدی غریبی.

ازدواج کرده است.

زیرده شخصیتی است که از میان شخصیت‌های اصلی گسترین اخلاعات را از او دربرده، در عین حال مرگ ارست که نقطه عطف داستان را می‌سازد. شاعر با پیش از دریافت تمیهدش یا برده، جزو کسانی است که او را آزاد می‌دهد. مثل پاتی شاگردها از جاگوار حسد می‌برد، تکانه معصوم و آرام برده و بعدتر قتل او از شاعر موجود دیگری می‌سازد.

جاگوار هم از این تحول بی‌نصیب نیست. او به پیش از این نظام به معین اجتماع و قواعد ساختگی تنبای نورجوا را زیاد جدی گرفته بود وقتی می‌فهمد همه هوادارانش جقدر آرام علیه او موضع گرفته‌اند، شوکه می‌شود. اتهام خیانت بر او معاندتر می‌رسان است که وارد کردن همین اتهام بر برده جاگوار هر چند کودکی هولناکی را از سر گذرانده، اما هنوز آنچنان سرد و گرم چشیده نشده، می‌فهمد. کار برده نه «بخت‌آه» است نه مستحق عطف غریبی.

زیرده دیگری جاگوار است. شاید به همین علت جاگوار تحمل دیدن او را ندانده، روی طبع، آرام و حس درونی او دیده‌ده نیست که هو بی‌آنکه بداند معشوق ششتری دارد. جاگوار بعد از فرآخ تحصیلی ناگهان به حیران خودی او و در عین حال تنهایی بر تمام‌ها با آنها زندگی کند نشان می‌دهد با آن سوزی مطیع و جبر و جودش از آتش درآمده.

در کودکی او رفیق بزرگسالی دارد به اسم اسکینی اگیرواس؛ مردی که از راه زردی تروبی به هم زده و مواقع بی‌پولی به داد جاگوار کم سن و سال می‌رسد. سال‌های سگی، اجایی تمام می‌شود که اگیروا گفته که از زندان آزاد شده) کنار جاگوار نشسته و جاگوار برای او ماجرای خواستگاری و ازدواجش را تعریف می‌کند. موقع حاضرتی جاگوار از رفیق قدیمی می‌خواهد کار کشکی از دستش بر می‌آید بگوید و اگیرواس خواهش می‌کند که او پیش از احساب کند، چنین او در می‌سازد. تاریخ نظام فشرده تر از تاریخ جاگوار در روزه و حلا از درخواست رفیقش چندان تعجب نمی‌کند.

نگاه ایرانی

ترکیب سه ویژگی

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

ازپ ت ای
حسید باه‌واند

کودکان جنگ

هر روز که از جنگ فاصله می‌گیریم، آدم‌ها و اتفاقات آن به اسطوره‌گی نزدیک‌تر می‌شوند، کم‌کم هر هم و خیال به دل جاده می‌زنند و واقعیت آن چنان قلب می‌شود که بازشناسی حق و ناحق بسیار دشوار می‌شود. ادبیات جنگ دیروز مخاطبانی داشت که هیچ کدام از آنها را امروز نمی‌توان پیدا کرد.

دیروز ادبیات جنگ، ادبیات تهیجی بود. مخاطبان این ادبیات با در چیه‌های رزمیند و یا در خانه‌هایشان جنگ را لمس می‌کردند، سن و سال مهم نیست، جنگ همه را به خود مشغول کرده بود، از خانه‌دار و ناسب گرفته تا دانش آموز و روحانی؛ چه آنها که با نظام موافق بودند و چه آنان که لقب مخالف می‌گرفتند. چه آنها که موافق جنگ بودند و چه آنان که مخالف جنگ و چیه‌ها بودند؛ در آن سال‌ها همه افراد ایرانی ناگزیر با جنگ درگیر بودند. حتی او که کشورش را رها کرده بود یا لآخره در گوشه‌ای از این خاک غریزی داشت که ناگزیر باید نگرانش می‌بود.

ادبیات تهیجی جنگ از هر دو سو در یک خط مستقیم حرکت می‌کرد. عده‌ای می‌خواستند حصانت از کشور را لایح کنند و عده‌ای دیگر به دنبال بازنمایی چهرهٔ قریه خونریزی بودند. اما در سال‌های صلح ادبیات جنگ بر یک خط مستقیم امتداد پیدا ندارد. حال این ادبیات ایجاد مختلفی دارد. عده‌ای به دنبال حفظ دستاوردهای حماسی جنگ هستند، گروهی می‌خواهند حقانیت و مظلومیت رزمندگان ایرانی را نشان دهند. بعضی می‌خواهند نقش و اهمیت حضورشان در جنگ را ابیات کنند و عده‌ای به دنبال اثبات ادعاهای سیاسی خویش در فضای دیال‌های جنگ هستند.

این عده و این افراد به دنبال هر چه که باشند و هر کار که کنند یا دو دسته مخاطب طرف هستند. اول کسی که از صداها تیر و ترکش و بمباران خاطره‌ای دارند و جنگ را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم درک کرده‌اند. کسانی که ولو در حد چند تصویر رنگ و مهم از جنگ و نامروز دشمن خاطره‌ای دارند. دومین گروه مخاطبان امروز کسانی هستند که هیچ تجربه مستقیم یا غیرمستقیمی از جنگ ندارند؛ این مخاطبان جدید کوردگانی هستند که تازه با به عرصه وجود گداشته‌اند. این کودکان باصل جنگ حدود شازده سال فاصله دارند و با جنگ شهرهایش از این.

این مخاطبان جدید فرزند کسانی هستند که حتی خودشان نیز از جنگ خاطره‌ای ندارند. کسانی که در سال‌های بعد از جنگ به دنیا آمده بودند اکنون به سن بلوغ رسیده و خود نسل جدیدی را در دامن می‌پروراند. نسلی که حالا هم با واسطه است.

حالا صدای موشک، ویرانی، مارش عملیات و ده‌ها واژه قبیله به آنها که پیش از این به عنوان مفاهیم کلیدی ادبیات جنگ برای کودکان و نوجوانان کاربرد داشت، از معنای خود جدا می‌شود. حالا تک تک این واژه‌ها دوباره باید تفسیر شوند تا بتوانند ضمن هم‌دلتی‌پنداری با فضای داستان را در مخاطب ایجاد کنند.

باید منظم‌تر و مناسبت‌تر برنامه ریخت و گرنه مخاطبی برای این ادبیات باقی نخواهد ماند. گذشت زمان گرد بیری و فرسودگی بر هر چه هست و نیست می‌نشاند اما این مرتبه اوضاع متفاوت است، ادبیات جنگ برای کودکان دوباره باید متولد شود.

ک‌ا ر امینی
ک‌اوه رامین

آب مایه حیات است ، اما ...

داستان شاه و کتیبه‌کش‌شوی مولانا دیگر اشارات

غیرمستقیم کمبری است که اقتضات به ظاهر صواب نتیجه‌ای حکمن را دربرخواهد داشت و روشن بنام به جای انیام آورد.
کشکی می‌آورد.

این نویسنده، اعتماد دارد، «اگر چیزی به عنوان جایزه در صیر حکمت، عقل و عدل قرار گیرد قطعاً کار به شعر می‌نشیند. باید «قرار داده‌سازی هاه، آثار یادگاری هاه و شرح و تخریج و توضیح حق و عدل باشد تا بدان بیجا مورج آنگار کش شود و «فرصت باشد» هرچه با جوانان» و «هر جایی کارانه» فرصت زنده ماندگاری باشد، باشند.»

علی آقا نفاز جوان کمک‌های صورت گرفته در این چندساله، زندگی‌می‌نهدومی‌گوید، بسیاری از جوانان با اعدای چند سکه از خودشان رفع تکلیف می‌کنند.

علیرضا کمبری؛ اگر چیزی به عنوان جایزه در صیر حکمت و عدل قرار گیرد قطعاً کار به شعر می‌نشیند

صورتی که نیاک نویسنده پیش از اینها است. خود من پیشه‌نوی، راسخ کردم که شاید طرحی خام ولی قابل امروا کمک‌کننده‌ای باشد.
نهادها و سازمان‌های کشور می‌تواند با استفاده از اختیارشان در راستی در عطفی مناسب از کشور به نویسنگان زمین بگذرد. خود نهادها و آن‌سازمانی ایجاد کنند. این کار علاوه بر کمک به الایوت سطح فرهنگی و آموزشی این مطلق باعث کاهش بار مالی و ذهنی نویسنگان می‌شود.
تفصیلی آسوده‌و دلچ‌زایی خلق آثار فراهم می‌آورد»

آقا نفاز، رقابت با لازمه رشد ادبیات یادگاری می‌داند. و اضافه می‌کند، «تفصیر و تشویق از کتبی که در این وادی قلم می‌زنند یکی از ابزارهای مفید برای غای بیرون کشی رونده است. اگر به خواننده یک نویسنده رسیدگی شود در اصل به خود او کمک شده، به عنوان مثال سفرهای غیرمعی و زیارتی به هر چه آماده که در شرایط برای عدلی نویسنده، امکان‌پذیر نیست، یک قدم

مشیت دیگر است برای کمک به زنده ماندن ادبیات

یادگاری»

حسین فاطمی در مورد لزوم کمک‌های جانبی به نویسنده می‌گوید: «اگر نگوییم اثری را خود او بنامد و امکانات مالی و استیصال عمومی به خودی خود به سرفاشی می‌آید.
روایع نویسنده، خوب حمایت‌های خودش می‌دهد. البته در کنار این اتفاق حمایت‌های نامر، سازمان‌های فرهنگی و دولت به عنوان یک کانالیزور، در آمدزده به ایجاد انگیزه و رشد کمی و کیفی آثار کمک می‌کنند»

او کارهای انجام شده در حیطه تاریخ را مانند خاطرات و زندگی‌نامه‌ها اقتضائی لازم می‌داند که در آینده می‌توانند مایه‌بخش نویسنگان برای خلق آثار هنری و ادبی باشند.

فاطمی در خصوص سفرهای امیرا شده می‌گوید: «در جریان برگزاری تعدادی از طرح‌های حمایتی، هشتم، اکثرآ اینها نادیده گرفته می‌شود و رویه‌رومی‌نویسند»

حرف‌کنندهٔ فوجی که قصد دارد کمک‌ها و تعامی‌کننده ارزش‌ها و اهداف یک قطعه از تاریخ کشورمان باشد؛ مانند حمایت‌های مداوم و پیگیر است. اگر چه پانزده به نیاوز سلبهٔ خیرندگانه‌جان و هرگز نگارش آثار تخریب‌گرده است اما اینیات یادگاری در زمینهٔ خود را حفظ کرده و نسل جوان و اهل قلم را آگاه و به همین اهداف سعی می‌کنند، راه را ادامه دهند. اما اینکه چگونه و چگونه

سرمجمعی نویسنده مستقر روشنی پیش پایمان نیست. شاید یکی از دلایل این باشد که نویسنده‌ها هنوز به عنوان یک قشر به حساب نمی‌آید و در این میان کمتر کسی شانس فروش کتاب‌های یا موضوع گل وریل کتابها و سیسان را از دست می‌دهد. و رویی نوشته‌های این چنینی سرمله‌گذاری می‌کنند به تنهایی از نویسنده‌گان اگر با دیروز به وضعیت بازار برگردیم، کتاب‌های جنگ نشان از نایب‌چند آثار اصالت می‌کنند. امروز تا باری یک ضامن و پشتیبانی با معیتر و کار بنامند، رفتی برای نشان این عزیزان خودشان نامی ندارند.

کمک به نسل دیروز و امروز از وی یادگاری به هر بهانه‌ای موجب می‌شود که موضوعات هر چه بیشتر از نوع مفارقی فاصله بگیرد و خلاقیت و عمل‌ورزی در آنها تقویت شود.
حمایت‌هایی که هر چه باز معیتر و فکری‌اش بیشتر یادگاری قشر نویسنده، با اهمیت و پررنگ‌تر جلوه می‌کند.

کتاب
شیرینی کار در همین است

مسلمانان به ایرانی‌ها افتخا کرده بودند»

از همین روست که نویسنده صد صفحه آغازین و کتابش را به موضوع انقلاب

در لبنان اختصاص داده و عنوان «پایگامی برای

انقلاب اسلامی» را بر آن نهاده است.

داوودآبادی در این

تاریخچه هستند و بسیار

به مطالعه هرمان واقع این زندگی‌نامه پرداخته است؛ و از این

رهگذر مدست به تاریخ‌نگاری عطفی با نگاه نقدی زده است؛ نویسنده در بحثی دیگر از یادداشت خود آورده است:

«مضور در صحنه‌های جنگ جنگ ایران و عراق که بسیار مهم‌تر بود باعث شد تا چند سالی از آن سامان دور افتد ولی هنوز راه اخبار حوادث آنجا را پیگیری می‌کردم و برپلم‌تضمینی خاص داشت. سرانجام بهاز سال ۱۳۷۲ زمانی دوباره به لبنان گداشتم که

چند روزی بیشتر از عملیات استثنای‌های صلح محمد خدندو نمی‌گذاشت. سخنان دانشجو صبر می‌سازد. همان ایراسد خوردمان کار خودش را کرده از زمان سفر شروع کردم به جمع‌آوری اطلاعات مربوط به تاریخچه عملیات شهادت طلائه در طی این مدت تا به امروز حداقل سالی یک سفر به لبنان داشتم تا اطلاعات را تکمیل کنم. از مساجه اختصاصی مقاومت اسلامی و محورهای عملیاتی، همه این سفرها ماندگار کرده‌ام و مساعدهت‌های عمیقی و حتی مالی سازمان‌ها و ارگان‌ها بود که شاید تفسیری کار تو همین باشد»

جمع‌آوری کرده و در دل هر گدازه به شرح حوادث تیرامونی عملیات تیورپرداخته است. بخش این تاریخچه زیاده‌گفته‌هایش

شده‌ای عملیات‌های استثنایند و در بر می‌گیرد. راه‌های پولا یادگاری تلاش و اسفناقت کمک نویسنده

عرضه ادبیات یادگاری در مسیر هم و پراچ است.

امید که تلاش او در میان آثار رجمند‌مکتوب قدشناسی

شده و از معجزوی برزی بریان بیاید.

یاد
<div><div> </div><div><div>نویخت نقوی</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>نویخت نقوی در سال ۱۳۱۷در خور و بیابانک به دنیا آمد.پدرش علی تقی، از نویسگان «سماعیل هره» معتمد دیوان بود و این وابستگی باعث شد که نویخت در مکتبهٔ هنر پرورش یابد و از دوران کودکی به مطالعه روی آورد. وی پس از پایان دوره ابتدایی برای ادامه تحصیل راهی ناپلن شد و پس از اعیان‌چلم کشلوزری به استخدام آموزش و پرورش درآمد و تا زمان بازگشتشکلی در تعلیم و تربیت دانش آموزان ناحیه خور همت گماشت. نویخت در دوران خدمت خود مدت‌ها دبیری دبیرستان‌های خور، ریاست دبیرستان و ریاست آموزش و پرورش را به عهده داشت و در اواخر عمر به کشلوزری روی آورد.نویخت دارای طبعی روان و شعری بجز دلگش بود.</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>محتوای شعری او بیشتر پند و موعظه و عرفانیات است.اشعار او در برخی گزیده‌های شعری و مجلات یغما و آینه به چاپ رسیده است.</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>نویخت با ترجمهٔ نوین و بی‌همتای اشعار او در کتابی به نام «پنجشنبه‌ای در کورج» آوزی آمده است.</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>نویخت نقوی ۱۹ بهمن ۹۸ برابر سکه مغزی دار فار را وداع گفت.</div></div></div>

تختستین دوره کتاب سال
تقریب برگزار می‌شود
گروه غیر کتاب هفته ، اولین دوره کتاب سال تقریب سال آینده همزمان با هفته وحدت و برگزاری هجدهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی به همت مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی برگزار می‌شود.
در همین راستا، نویسندگان و ناشران می‌توانند آثار خود را در محورهای چون مفهوم تقریب مذاهب اسلامی و اهداف آن، مبانی و ارزش‌های تقریب مذاهب اسلامی، تاریخچه و پیشگامان تقریب و وحدت اسلامی، راهکارهای تحقق تقریب و وحدت اسلامی، چشم‌اندازهای جهان اسلام و ضرورت تقریب مذاهب اسلامی و… تا بیستم استفاده جاری به معاونت فرهنگی و پژوهشی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی ارسال کنند.
کتاب‌های ارسال‌شده باید به یکی از زبان‌های انگلیسی، فارسی یا عربی باشد و در فاصله سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ منتشر شده باشد. از میان آثار رسیده ۲۰ اثر پس از بررسی انتخاب می‌شوند.

چه خبر از شورای کتاب کودک؟

کودک و نوجوان ایرانی را به کتابخانه بین‌المللی نوجوانان ارسال می‌کند.
شورای کتاب کودک در حرکت دیگری کانون توسعه فرهنگی راه عنوان نامزد دریافت جایزه آساهی در سال ۲۰۰۶ به دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان معرفی کرد.
تأسیس و تقویت کتابخانه‌های روستایی و مناطق محروم، ایجاد سه کتابخانه در مدرسه‌های خودگردان افغان در حاشیه تهران و تأمین هزینه تحصیل دانش آموزان کم توان مالی در روستاها نمونه‌ای از فعالیت‌های کانون توسعه فرهنگی است.
جایزه ۲ سالانه آساهی از سوی دفتر بین‌المللی

شکایت انجمن نویسندگان کودک و نوجوان از وزارت آموزش و پرورش

گروه غیر کتاب هفته، انجمن نویسندگان کودک و نوجوان از وزارت آموزش و پرورش به دیوان عدالت اداری شکایت می‌کند.
هیأت مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان با استناد به این‌نامه اجرایی معاونت مایاتی حمایت‌های فرهنگی و نشرانی مصوب وزارت اقتصاد و دارایی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به دلیل تخلف وزارت آموزش و پرورش از مصوبهٔ مجلس شورای اسلامی و اخذ مالیات از مؤلفان به وسیلهٔ ناشران زیرمجموعه آن وزارتخانه از این وزارتخانه به دیوان عدالت اداری شکایت می‌کند.
انجمن نویسندگان کودک و نوجوان طی نامه‌ای در تیرماه سال جاری نسبت به اخذ مالیات از مؤلفان توسط ناشران زیرمجموعه آن وزارتخانه به وزیر آموزش و پرورش اعتراض کرده بود. شهاب‌الدین غفالی، معاون برنامه‌ریزی و توسعه مدیریت وزارت آموزش و پرورش نیز در پاسخ گفته بود: دستگاه‌های اجرایی مجاز نمی‌باشند که رأی آ و بدون استعلام از حوزه مالیاتی مربوطه در هر مورد و هر قرارداد، مالیات علی‌الحساب تعیین شده را کسر نمایند.

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان نیز در تداوم این پیگیری مداخله بر شکایت به دیوان عدالت اداری، طی نامه‌ای به وزیر دارایی از آن وزارتخانه خواست که با ابلاغ این آیین‌نامه به دیوار دولتی از مستسک فرار گرفتن موضوع عدم ابلاغ آیین‌نامه جلوگیری کند.

همایشی در راه

نسخه‌های خطی فارسی در شبه قاره هند و پاکستان

گروه غیر کتاب هفته،

همایش نسخه‌های خطی فارسی در شبه قاره هند و پاکستان با هدف بررسی راه‌های مشارکت در پژوهش نسخه‌های خطی، شناسایی نسخه‌های خطی فارسی قابل چاپ و همکاری با مؤسسات در چاپ فهراس و تحقیق متن فارسی پنجم تا دوازدهم استفاده به همت مرکز نشر میراث مکتوب برگزار می‌شود.
دکتر رضا شعبانی، دکتر علی‌اشرف صادقی، محمدحسین ساکت، حسن لوتی، دکتر غلامرضا جمشیدنژاداول، احمدرضا رحیمی ریشه، علیرضا میرویز پهلودی، دکتر محمود عابدی، دکتر پرویز اذکابی، جمشید کافر و اکبر ایرانی در این همایش که در پاکستان برگزار می‌شود، شرکت می‌کنند. در طول یک هفته برنامه‌های ذیل را برپا می‌کنند.

این گروه، پنجم تا هشتم استفاده در لاهور ضمن

کتاب

رمان امیرآه نوشته کریستوفر فرانک با ترجمه لیلی گلستان از سوی انتشارات مازاتپ

نگاره منتشر شد. کریستوفر فرانک، نویسنده فرانسوی و در اصل یک ستاریونیس است که با کارگردانی چون فرانسوا تروفو همکاری داشته است. امیرآه اولین رمان این نویسنده است که توسط تروفو به فیلم درآمد.فصه اصلی رمان، فصه شهری است که حکومت می‌خواهد تمام خاتم‌های آن شهر از شبه‌ساخته شود تا بتواند شهر را در کنترل و اختیار خود داشته باشد. مره رقصه و میرا تلاش می‌کنند عکس این جریان حرکت کنند، لیکن دروغین ترند و در خانه‌های شیشه‌ای زندگیشان میکنند و جهان خلق شده از طرف کریستوفر فرانک، جهایی است که شباهت به زمان دارد به طوری که معشائاتی فکری خلق شده یادآور داستان‌های ادگار آلن پور است.

انتشارات یازماتپ.نگار این کتاب را با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و قیمت ۲۰۰ تومان چاپ و منتشر کرده است.

یک کتاب از انتشارات رشد

«احتلالات و آمار کاربرد در روان‌شناسی و علوم تربیتی» تألیف دکتر علی دلاور به ناگزی در انتشارات رشد منتشر شده است. در این کتاب خواننده با مفاهیم اساسی آمار بدون استفاده از روش‌های پیچیده ریاضی و کمک شیوهٔ نمودی آشنا می‌شود. این کتاب متشکل از بیست فصل است که به موضوعاتی چون: آمار توصیفی، توزیع‌های فروانی و نمودارها، اندازه‌های گرایش مرکزی، شاخص‌های اندازه‌گیری، نمره‌های استاندارد، محنتی طبیعی، همبستگی، رگرسیون و پیش‌بینی، احتمال، مجموعه‌ها و احتمال، توزیع‌های احتمال و دوجمله‌ای، آمار استنباطی و… پرداخته است.

«احتلالات و آمار کاربرد در روان‌شنسی و علوم تربیتی» به عنوان یک منبع درسی برای دانشجویان رشته‌های روانشناسی و علوم تربیتی تهیه شده است و کلی رشته‌های دیگری نظیر علوم پایه و اجتماعی نیز کاربرد دارد. شمارگان این کتاب ۵۰۰۰ نسخه و بهای آن ۲۰۰۰ تومان است.

همایش بزرگداشت حاج آقا نورالله نجفی اصفهانی
گروه غیر کتاب هفته ، همایش بزرگداشت هشتادمین سالگرد پیام و شهادت آیت‌الله حاج آقا نورالله نجفی اصفهانی هفدهم و هجدهم مردادماه برگزار می‌شود. اندیشمندان و پژوهشگران می‌توانند مقالات خود را تا اول خردادماه سال ۹۲ به دبیرخانه‌های این همایش در تهران، اصفهان یا شهر کرد ارسال کنند. دبیرخانه‌های این همایش در تهران، اصفهان و شهرکرد به ترتیب در مؤسسهٔ مطالعات تاریخ معاصر ایران، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان و دفتر نماینده ولی فقیه در استان چهارمحال و بختیاری است.
موشوعات مقالات باید در ۳ حوزه تاریخی (ایام اصفهان علیه کتباتی رزی، اصفهان و نهضت مشروطیت و…)، جامعه‌شناسی سیاسی (امینی جامعه‌شناسی مردم سالاری دینی، گروه‌های اجتماعی اصفهان و قیام مشروطیت و…)، و اندیشه سیاسی مردم‌سالاری دینی، دوره‌نات یا گذار، مبانی آزادیخواهی و… باشد.

کلیه فعالیت‌های مرتبط با انتشار کتاب از مالیات
معااف شد <p>گروه غیر کتاب هفته، کلیه فعالیت‌های مرتبط با انتشار کتاب شامل تحقیق، تألیف، ترجمه، تصحیح ویراستاری، صفحه‌آرایی، تصویرگری، حروفچینی، صفحه‌بندی، طراحی، نشر، پخش و فروش کتاب از مالیات معاف شد.</p>

براساس دستورالعمل اجرایی اصلاح شدهٔ موضوع ماده ۱۲ آیین‌نامه تصهر ۳ ماده ۱۳ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم دربارهٔ فعالیت انتشاراتی، مطبوعاتی، فرهنگی و هنری که از سوی سازمان امور مالیاتی ابلاغ شده، علاوه بر فعالیت انتشاراتی، برگزاری مراسم فرهنگی چون مسابقات کتابخوانی، نمایشگاه کتاب، شب شعر و ادب و نقد و بررسی کتاب از مالیات معاف هستند. در این دستورالعمل که با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تنظیم شده تأسیس کتابخانه‌های عمومی نیز از پرداخت مالیات معاف است.

یک مشت خاک، یک دشت خون
مجموعه‌ای از داستان‌های مرتبط با واقعه عاشورا با عنوان «یک مشت خاک»، یک دشت خون» توسط انتشارات خروقیه منتشر شد. ۱۹ داستان از دکتر اصغر فروقی آری در این مجموعه گرد آمده است. داستان‌های این کتاب که از منابع تاریخی استخراج شده، مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته و سپس توسط حسین سجاری، زهرا خالقی و محمدحatif یازدینوسی شده است. حرفه «یک مشت خاک، یک دشت خون» را در ۱۲۸ صفحه، با شمارگان ۲۱۰۰ نسخه و بهای ۱۴۰۰ تومان روانه بازار نشر کرده است.

مهدی شیپدی درگذشت
مهدی شهیدی، استاد حقوق که علاوه بر سابقهٔ ۳۰سال تدریس حقوق در دانشگاه‌های تهران و شهید بهشتی بیش از ۲۰ عنوان کتاب در این حوزه دارد، ۲۲ بهمن ماه درگذشت. «آثار فرادادا و تعهدات»، «دشتکلی فرادادها و تعهدات»، «حقوق مدنی (۲) تعهدات»، «حقوق مدنی (۱) «عقود معین» و «سقوط تعهدات»، «حقوق مدنی، قلمرو مسؤلیت مدنی» و «تعدادی از عنوانی کتاب‌های وی هستند. دکتر مهدی شهیدی تحصیلات حوزوی خود را در نجف و قم تا حد اجتهاد انجام داد و سپس دکتری حقوق خود را در کشور فرانسه اخذ کرد.

۱۳ خرداد، ۲۲۷ روزششمهٔ **اسفند ۱۳۹۳** ۱۳

روزها روی جلد کتاب‌ها کنار نام نویسنده‌ها، نام پیک نقاش هم بود. ماهی سیاه کو چولو، نوشته پهرنگ، نقاشی از فرشید نقاشی. حقیقت و مرد دانا، نوشته بهرام بیضایی، نقاشی مرتضی ممیز. پرده چه گفت؟، نوشته رویا، نقاشی از بهمن دادخواه.

و ما با نقش ماهی‌ها و آهوها و گل‌ها، به سرزمین‌های دوردست سفر می‌کردیم و کودکی‌های پر نقش و نگار ما مدیون ذهن‌ها و دست‌های هنرمندانی بود که با عشق به کودک کار می‌کردند.

حال سال‌هاست که کلمه «تصویرگر» جای کلمه نقاشی را گرفته است بسیاری از تصویرگران ما، خصوصاً از کثر جوان، هر ساله پرده جازه‌های معتبر جهانی تصویرگری می‌شوند. اگرچه بررسی وضعیت تصویرگری در ایران برای یک شماره کتاب هفته پرورده سنگینی است، اما تلاشی می‌کنیم در نظرخواهی از برخی صاحب نظران این حوزه درباره وضعیت تصویرگری در ایران از نظر ارتباط با مخاطب ایرانی و جاهانی و مقایسه موفقیت تصویرگران در جهان و نامشناخته بودن آنها در ایران به نتایجی برسیم.

یکی از پیشگوسان تصویرگری، یک تصویرگر از لسلی میانه، یک تصویرگر جوان، رئیس هیات مدیره انجمن تصویرگران کتاب کودک و یکی از فعال‌ترین ناشران حوزه کودک، پاسخ سؤالات ما بودند.

وضعیت تصویرگری

غلامعلی مکتبی را در انتشارات مدرسه پیدا کردیم، او که در یک سال اخیر ناظر هنری کتاب‌های درسی بوده است، نخست از کار و چشمانداز پیاپی، برای روز بعد در تشریح زمان مصاحبه تلفنی را تعیین می‌کند.
سند او خسته اما پر امید است. او می‌گوید: تصویرگری که من با آن سر و کار دارم دو بخش است؛ یکی تصویرگری کتاب‌های کودکان و دیگری تصویرگری کتاب‌های درسی که یک سال است ناظر هنری آن هستم که نتیجه‌اش هنوز از زیر چاپ بیرون نیامده، اما امیدوارم با چاپ آن، کتاب‌های درسی از حالت نامطلوب کلی بیرون بیاید.

مکتبی که این روزها برای مجلات رشد هم تصویرگری می‌کند می‌گوید: وضعیت تصویرگری از قبل از انقلاب به این سو افتخار آمیز بوده. جوان‌ها با گروگرافانه اندک‌گراف گفته‌ام، وجود این جوان‌های کوشا، درخشش و عاشق خیلی به من امید می‌دهد و این با این امید زندگی می‌کنم. هم آنها به من یاد می‌دهند، من به آنها.

مکتبی ادامه می‌دهد: جوان‌هایی که در دو دهه اخیر کاری می‌کنند تا حد زیادی مدیون تصویرگران قبل از انقلاب که زمینه‌ساز بودند و تصویرگری کتاب برای آنها زمینه سبب مرمزا به کشور ما آوردند و اما جدا جدا حذفی تصویرگر جوانی که برای تصویرگری کتاب دروز ابری من (انلیف و تصویرسازی) از انتشارات شایور برنده لوح ویژه شورای کتاب کودک شده است درباره وضعیت تصویرگری می‌گوید: فکر می‌کنم به طور کلی تصویرگری به هنر نزدیک شده و از مخاطب دور شده است. در یک دوره‌ای تصویرگری ما خیلی به بیجه‌ها نزدیک بود اما الان مخاطب باید بدود تا به آن برسد.

اگر سرعت مخاطبان بالا برود و تصویرگران بتوانند ضمن ازیست بودن خود را به مخاطب برسانند، وضع بهتر می‌شود.

محمد علی بنی اسدی رئیس هیات مدیره انجمن تصویرگران کتاب کودک نیز درباره وضعیت تصویرگری می‌گوید: به نظر که خوب می‌آید. من به عنوان یک معلم در دانشگاه‌ها می‌بینم که تصویرگران خوبی دارند شکل می‌گیرند و اگر روند کار منطقی باشد، آینده خوبی خواهند داشت. اما می‌بینید که وضعیت نشر کتاب‌ها کودک خیلی درخشان نیست؛ یعنی چرخه نشر فعال نیست و خواننده نداریم.

مخاطبان جهانی مخاطبان ایرانی

روند کلی تصویرگری خوب ارزیابی می‌شود اما آیا تصویرهای خلق شده و بعضاً پرده جازه‌های جهانی اکنون که باید با مخاطب ایرانی ارتباط برقرار می‌کنند؟

فریده خلمتری با سابقه حضور در جشنواره‌های جهانی می‌گوید: تصویرگری امروز ما، هم مخاطب ایرانی را جلب می‌کند و هم مخاطبان خارجی را. حرکت‌های جدیدی انجام شده و تصویرگران ما توانسته‌اند هویت ملی خود را بفهمند و به جهانبان معرفی کنند. رئیس نمایشگاه بولونیا می‌گفت: ایرانی‌ها هنر خارجی را به زبان فارسی و با هنر فارسی

غلامعلی مکتبی: جوان‌هایی که در دو دهه اخیر کار می‌کنند تا حد زیادی مدیون تصویرگران قبل از انقلابند که زمینه‌ساز بودند و تصویرگری کتاب کودک را از آن سوی مرزها به کشور ما آوردند

ترجمه کرده‌اند یعنی تکنیک خارجی دارند ولی به زبان ایرانی بیان می‌کنند.

عدم وجود متن‌های خوب

اما کریم نصره تصویرگری که او را با کتاب آب یعنی: ماهی برنده بالک طلای جشنواره برنزیسلاوا (۱۹۹۱) به یاد داریم، در این باره نظر دیگری دارد (۱۹۹۱) به یاد داریم، در این باره نظر دیگری مهم ارتباط با مخاطب ایرانی و جهانی چند مؤلف مهم دارد که فکر می‌کنم در ایران حضور ندارند. وقتی دلیل این امر را جویا می‌شوم می‌گویم: اول اینکه ما باید یک متن خوب و مناسب داشته باشیم که بر اساس آن تصویرگری شود، یعنی باید متن ادبی یا تصویری (که نگاه تصویرگر را به جهان نشان می‌دهد) وجود داشته باشد که لازمه هر دو اینها این است که مؤلف درک گسترده‌ای از ارتباط در سطح جهانی داشته باشد. اما متأسفانه هم در حوزه تصویر و هم در حوزه ادبیات، شناخت ما تا موقعیت اجتماعی‌مان پایین است. نوشته ادبی که بتواند با اینجهانبان ارتباط برقرار کند نداریم و در تصویرگری هم مطالعه وسیعی وجود ندارد. این استاد دانشکده هنر و معماری دانشگاه الزهرا

ادامه می‌دهد: آنچه که می‌گویم ناقلی این نیست که ما تصویرگرانی نداریم که بتوانند تصویر قابل ارائه در جهان تولید کنند.

به عقیده نصره مشکل دیگر این است که اگر متن خوب هم داشته باشیم، تصویری که خلق می‌شود الزاماً تصویر خود آن متن نیست. او می‌گوید: گاهی هم تصویر روی متن سنگینی می‌کند و متلاویک کتاب متوسط تصویر عالی دارد.

او ریشه این مشکل را در این نکته جست‌وجو می‌کند که در داوری‌های تصویرگری، جز در مرحله نهایی متن بررسی نمی‌شود و نمی‌توان فعیقده تصویر واقعاً چگونه است.

به نظر او جازه و ارتباط با مخاطب برای یک کتاب چون جازه یک ارزیابی هنری از کار است نه یک ارزیابی در حوزه مخاطبان عام.

مکتبی نیز در این باره معتقد است که وقتی کاری در نمایشگاه ارزیابی می‌شود، با قرائ قیلی مورد قضاوت قرار می‌گیرد، متلاً بر مبنای تخیلی روی کارها می‌کوبند به هر حال این تصاویر برگزیده قابلیت‌های یک تصویر موفق را داشته‌اند که برگزیده شده‌اند. تصویرگر روزهای خوب خدای می‌گوید: ممکن است که برخی کارها از نظر من ایرانی زیباترینند اما به نظر من اشکال از تصویر نیست: اشکال از آدم‌هایی است که سواد بصری کمی دارند و نمی‌توانند از ارتباط برقرار کنند.

حدادی نیز می‌گوید: خود من در بخش‌های تصویر و قصه کوبی سه سال با بچه‌ها کار کرده‌ام. الان هم هر قدر که وقت اجازه بدهد تلاش می‌کنم که با بچه‌ها حرف بزنم و حسن‌های آنها را بگیرم و در کارهایی به کار بیندم.

نمایشگاه‌های جازه‌ها

اما آیا همه تصویرگران جوان این طورند؟ مکتبی می‌گوید: اگر کسی فقط به خاطر نمایشگاه‌ها کار کند فکر کنم از نظر رابطه‌ای که با هنر خود دارد آینده خوبی داشته باشد. خیلی از تصویرگران از اول کار مخاطب را می‌بینند ولی بعضی‌ها اعتقادی به این مسائل ندارند و متکی بر نظر و دیدگاه خودشان هستند، و برایشان مهم نیست که کسی کار را می‌بیند یا نه.

او می‌گوید: تنها انگیزه من مخاطب است و اگر او را از من جدا نکنم، فکر نمی‌کنم دیگر بتوانم کار کنم. هر کسی کاری بلد است، باید توجه کند که برای استفاده دیگران باشد.

وقتی از این پیر تصویرگری می‌پرسم در جوانی هم با همین حد به مخاطب اهمیت می‌دادید، می‌گوید: وقتی جوان بودم، چند سالی نقاشی نمی‌کردم و فقط هنرهای مردمی بودم به مخاطب فکر نمی‌کردم اما به مرور این قضاوت در من به وجود آمد که هر کاری می‌کنم فقط برای بچه‌ها باشد.

چه اهمیتی دارد؟

محمدعلی بنی اسدی درباره جوایزی می‌گوید: اگر حرفی بزنم ممکن است استفاده‌های زیادی را به بار بیاورد ولی چون خودم دستم بر آنش برآمده، خیلی به جوایز اهمیت نمی‌دهم. چون در کار داوری کارکنان هم هستم می‌فهمم، که در میان هنرمندان دو نظر عمده وجود دارد: برخی عقیده دارند که یک هنرمند باید پیش از هر چیز کارش را به گونه‌ای پیش ببرد که صاحب یک نگاه شخصی بشود. اما برخی دیگر متکن است بگویند ما آدم‌هایی هستیم که جازه‌های جهانی را بر می‌بینیم و همین مهم است.

به عقیده من مسأله کارکنانور می‌تواند در تصویرگری هم مصداق داشته باشد.

این عضو هیات علمی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران با تأکید بر اینکه با توجه به مسؤلیتی دیگران مشکل را آشود، می‌گوید: عقیده شخصی من این است که جوایز در وهله اول شگفتی به وجود می‌آورند و ممکن است بعدها یک تصویرگر جوان کار تصویرگری خود را با همان شیوه‌ای که جازه را نصیب او کرده ادامه دهد؛ که این به ضرر روند تصویرگری است. به نظر من بهترین تصویرگران بدون توجه به ملاک جازه روند کار خود را ادامه دهند و بهتر شوند.

بنی اسدی که نحن آرایش او را از همه کسانی که می‌شناسم متمایز می‌کند، ادامه می‌دهد: وقتی هنرمندان جازه می‌گیرند، متوجه می‌شوند که در یک حرکت کلان شت‌بند می‌روند اما وقتی مسأله مطرح می‌شود، با تعداد زیادی از تصویرگران مواجه می‌شویم که کار ندارند.

اما از این نشرآما به گفته بنی اسدی به هر حال جازه‌ها از این نظر که به شناخته شدن تصویرگران کمک می‌کنند خوب هستند و باعث می‌شوند که تصویرگران سفارش کار بگیرند. اما!

محمد علی بنی اسدی: وقتی تعداد ناشران دولتی و غیردولتی که در حوزه کودک خوب کار می‌کنند سرجمع به تعداد ناشران یک دست هم نیست، انگشاند یک دست هم نیست، جازه‌ها چه اهمیتی دارند؟!

ناشران دولتی و غیردولتی که در حوزه کودک خوب کار می‌کنند سرجمع به تعداد ناشران یک دست هم نیست، جازه‌ها چه اهمیتی دارند؟!

هنرآدم‌های جوان‌ترین تصویرگر این گزارش می‌گوید: موج تعداد زیاد تصویرگران و کارهای زیادی که انجام می‌دهند باعث می‌شود این مسأله جا بیفتد که تصویرگری ایران هنوز زنده است اما مسلماً گلزار زمان تصویرگر را غریبان خواهد کرد و در این صورت کسانی ماندگار می‌شوند که هم جامعه را جذب خود کرده‌اند و هم در جهان شناخته شده‌اند.

به نظر تصویرگر اکت آی، جازه باعث می‌شود که نظرها به تصویرگری جلب شود اما هدایت مست و سوی آن مهم است. او هم مانند بنی اسدی معتقد است که جازه ممکن است برای برخی از تصویرگران بازدارنده باشد و برنده جازه با همان شیوه‌ای که او را به جازه رسانده کارش را ادامه دهد که این آفت کار است.

کریم نصره اما دل بر می‌گوید: جازه را سال‌هاست که داریم، از زمان آغاز تصویرگری کتاب کودک در ایران جازه‌ها برده شده و ما تقریباً قطع

خالی نداریم اما به نظر من جایزه هاجب مسأله ای را حل نمی‌کنند. یک تصویر گر پیش از هر چیز باید محیط خودش را واقع کند، نه اینکه به فکر جشنواره و جایزه باشد. اگر هنرمند تصویر گر در سطح داخلی اعتباری نداشته باشد، جایزه هیچ فایده ای ندارد!

شناختن محیط بومی

آیا تصویرگران ما محیط بومی خود را می‌شناسند؟ این سوالی بود که به نوحی از همه این دوستان پرسیدیم.

علامتی مکتبی اینکه به آن پاسخ داد: تعدادی از تصویرگران معتقدند که منای کار و نگاهشان باید بومی باشد، تعدادی هم بدون توجه به نگاه بومی، صرفاً مکتبی بر نظر دیدگاه، فکر و حس خود از دنیای قصه هستند و با حسی که از کار می‌گیرند،

کریم نصر: کسانی که تحت تأثیر سلیقه عام قرار دارند، از کتاب های خوب استفاده نمی‌کنند و آنچه که در مجامع و جشنواره‌ها برکنیزده می‌شود، عموماً با سلیقه عوام خوانایی ندارد و این یک جرحه بی پایان است

تصویرسازی می‌کنند.

تصویرگر فقط های شیرین مرزبان نامه، معتقد است توجه نداشتن به سنت ها ضعف کار نیست چون آدم ها هم متفاوتند.

وقتی از خدای می‌پرسم به عنوان یک تصویرگر جوان آیا شناختن نیست به محیط بومی خودتان دارید، می‌گویند نمی‌خواهم بگویم که راجع به ایران شناختن تخصصی دارم اما در داستان هایی که به تصویرگری می‌کنم خیلی تلاش می‌کنم که به فضاهای ایرانی نزدیک شوم، علاوه خاصی هم به تاریخ کهن ایران دارم. اما اغلب داستان هایی که برای بچه ها چاپ می‌شود یا بازنویسی است یا ازباید خیال است و من به صراحت می‌گویم که بیشتر آنها اقتدر سلفی هستند که مطالعه ای را طلب نمی‌کنند، من خوشحال می‌شوم کتابی اقتدر منم داشته باشد که برای تصویرگری آن مطالعه کنوم.

او که برای پایان نامه دوره کارشناسی خود تصویرگری اشعار زرتشت را ارائه داده است می‌گوید: من این اشعار اقتدر سنگین بود که برای آن چند ماه مطالعه کردم و اگر بنا بر همین کاری پیش بیايد حتماً مطالعه خواهم کرد ولی وقتی که مثلاً بازنویسی یک

افسانه را در امتیازم بگذارند، معلوم است که وقت نمی‌گذارم!

او درباره خود و تصویرگران هم نسلش می‌گوید: ما در میان قصه های که مقابلمان گذاشته می‌شود و همه در یک مسفتند، دنبال قصه ای می‌گردیم که بیشتر تصویر داشته باشد و بی خیال سطح ادبی آن می‌شویم، اگر ناشری داستان خوب و محکم در امتیازمان بگذارد، ما هم تحقیق و بررسی می‌کنیم و از کار بروی آن خوشحال می‌شویم، مثلاً اگر کار از نویسنده ای مثل احمد رضا احمدی باشد، بچه ها روی هو آن را می‌قبایند.

اینتیچاران است

کریم نصر دو معضل را برای تصویرگری برمی‌شمارد که دومی شناختن محیط است، اما او معضل اول را عدم تحقیق بر می‌شمارد و می‌گوید: هیچ تصویرگری در ایران نمی‌تواند وقت بگذارد و تحقیق کند چون تحقیق هزینه می‌خواهد. در حالی که برای یک کتاب قابل قبول در آمریکا یا اروپا سه سال وقت صرف می‌شود و حتی گاهی ممکن است که یک تصویرگری برای سردار آردن از آداب یک کشور چندماهه به آنجا سفر کند.

تصویرگر «ستاره در گهواره» درباره عدم شناخت تصویرگران ما از محیط بومی خودشان می‌گوید: این درحقیقت دومین معضل تصویرگری ماست. ریشه آن هم این مسأله است که خیلی از تصویرگران ما درباره متن مسؤلیت نشان نمی‌دهند. صرفاً قافی رایامی‌گیرند و نمی‌خواهند روی هر متنی همان را اجرا کنند، یعنی یک دو دوتا چپانزای کلاسی، در این صورت ممکن است تصویرهایی که خلق می‌شود خیلی هم خوب باشد اما اگر با متن مقایسه شود، ممکن است از نظر خوانایی با آنها امتیاز صفر بگیرد. تصویر خوب است، اگر به متن بخورد.

اما خاتم خلعتبری نظر دیگری دارد، به اعتقاد او تصویرگری بر اساس متن ایرانی انجام می‌شود، پس تصویرگران هم با شناخت از محیط خود دست به تصویرگری می‌زنند، وقتی به او می‌گویم یعنی در میان تصویرگران کسی نیست که مثل برخی سینماگران فقط برای جشنواره‌ها کار کنند، می‌گوید: خیر، در مورد تصویرگری هدف همه ناثران این است که هنر اصیل ایرانی به قضاوت گذاشته شود.

شمارگان و فروش

آقای نصر می‌گوید: فروش، مخاطب عام را معلوم نمی‌کند چون آمار فروش، متعلق به فروش دولتی است، نه فروش دست به دست، به نظر من، فروش هم مثل خیلی چیزهای دیگر رانتی است، کافی است کتاب قبل از چاپ توافق جایی را بگیرد و با شمارگان بالا چاپ شود و نسخه هایی از آن خریداری شود اما آنچه باید ملاحظه فرمایید فروش واقعی و دست به دست کتاب‌هاست که آن هم فکر نمی‌کنم وضعیت خوبی داشته باشد.

وقتی از خلعتبری درباره درباره تأثیر جایز جهانی بر

شمارگان کتاب های شایوز می‌پرسم می‌گوید: جایز پر شمارگان کتاب های ما اثر معکوس داشته است چون در کشور ما خریدهای اساسی را بخش دولتی می‌کند، اما با وجود نیاز کتابخانه های عمومی و کتابخانه های نهادهای دولتی به کتاب های کودک ناشرانی نظیر شایوز، کتاب کمی از ما خریداری می‌شود، این در حالی است که کتابخانه عمومی متعلق به همه مردم است و نباید درهای آن به روی ناثران کتاب های کودک بسته باشد، اما حتی در ارشاد هم علیرغم دستور مستقیم شخص وزیررست بر خرید ۱۵۰۰ نسخه از کتاب های کودک، تنها ۵۰۰ نسخه از آنها خریداری می‌شود.

مخاطب اصلی ما هم بچه ها هستند که خودشان اکثرأ توان خرید ندارند و به دلیل مشکلات پخش نیاز به کتابخانه ها دارند که تحت پوشش نهادهای دولتی است.

تأثیر تصاویر پررنگ های ایرانی

برای ما خیلی جالب بود که بدانیم آیا تا به حال تحقیقی انجام شده که نشان بدهد تصویرگری چه تأثیری روی بچه های ایرانی دارد. مدیر نشر شایوز در این باره می‌گوید: کودک فروشی ما در دفتر انتشارات انجام می‌شود و بارها دیده‌ایم که بچه ها علاقه مند هستند، دنبال کتاب های می‌آیند، مثلاً بچه ها از اینکه حافظ میراثی برای کتاب «الیاس» برنده مدال طلای برایتالیا باشد، خیلی از بچه ها برای خرید کتاب آمدند، البته همه اینها به این شرط است که خرابه ها گوششان پرسد.

وقتی می‌پرسم تا به حال پژوهشی در این باره انجام داده اید می‌گوید: خارج از محیط کارهای خودمان خبر ولی مدارس برپرسی می‌شد، میدانی انجام می‌دهیم و از بچه ها و معلم ها نظرخواهی می‌کنیم، ما همیشه در حد آن جایز خودمان سعی

فریده خلعتبری : ببینید که از تیم های ورزشی چه استقبال می‌شود اما از تصویرگری که مثلاً جایزه بولونیا را می‌گیرند نه تنها استقبال نمی‌شود، بلکه حتی کسی یک تیریک خشک و خالی هم نمی‌گوید

می‌کنیم با بچه ها ارتباط برقرار کنیم.

همین سؤال را از نی‌آسانی هم کردم، او در مقام رئیس هیأت مدیره انجمن می‌گوید: ما هنوز درباره پیشبرد تصویرگری پژوهشی انجام نداده‌ایم، انجمن هنوز دارد سعی می‌کند کمیته های مختلفی را راه اندازی کند، پس از این مرحله مثلاً می‌شود از طریق آموزش و پرورش پژوهشی انجام داد و فهمید که تصویرگری ایران چقدر روی بچه ها اثر می‌گذارد.

تصویرگر سابقه های مهربان می‌گوید آنچه که مسلم است این است که تصویرگران ما مخاطب شناسی نمی‌کنند. یعنی در مسائل جشنواره ای و جایزه ای بیشتر به سوی هنری کار توجه می‌کنند، نه مخاطب شناسی و همین مسأله شاید باعث شود که از مخاطب دور شوند. اما کریم نصر در پاسخ به سؤال می‌گوید: این حرف را صدمین بار است که به خیرگذارها می‌گویم ولی حتی که بار هم چاپ نشده، به نظر من قرار نیست یک کار از زنده از آمار برده توجه مخاطبان عام قرار گیرد، چون مسأله اصلی این است، طبق آنچه من با تجربه به آن رسیده‌ام، عموم بچه ها و حتی بزرگسالان ما تحت تأثیر تربیت و سلیقه کلی جامعه

قرار دارند. مسأله خیلی پیچیده نیست، ببینید که جامعه به لحاظ عصری چه چیزی در اختیار بچه ها قرار می‌دهد. مسلماً همان چیزی را که در اختیار بچه ها می‌گذارد، از آنها پس می‌گیرد.

رویا ناصف ادامه می‌دهد: کسانی که تحت تأثیر سلیقه عام قرار دارند، از کتاب های خوب استفاده نمی‌کنند و آنچه که در مجامع و جشنواره ها برکنیزده می‌شود، عموماً با سلیقه عوام خوانایی ندارد و این یک جرحه بی پایان است.

به عقیده تصویرگر رقصه های شیرین کردکنده این نگاه تخصص تصویرگری نیست، او می‌گوید: در سبنا هم همین طور است. مثلاً کاروفسکی نگاه نویی دارد اما نگاهش چقدر مورد قبول عام واقع می‌شود؟ تقریباً هیچی پس کسی که نگاه تازه ای ارائه می‌کند نباید انتظار داشته باشد که مقول عام قرار گیرد، البته حرف من ناغی این نیست که یک نگاه تازه نمی‌تراند چیران ساز باشد، اما کسی را می‌طلبد که تحقیق همه جانبه انجام داده باشد که متأسفانه چنین تحقیقی نداریم.

مشکلات عام تصویرگران

خلعتبری می‌گوید: تصویرگری مضطرب زبانی دارد که مختصر آن نیست برای همه حرف ها هم هست. به خدمات هنرمندان که جایزه های جهانی را می‌برند، هیچ وقت ارزش و بهای لازم داده نمی‌شود، اگر یک ورزشکار یک جایزه جهانی بگیرد، تسهیلات زیادی برایش قائل می‌شوند، اگر کسی در یک المپیا جهانی جایزه بگیرد می‌تواند به راحتی به دانشگاه برود اما این تسهیلات برای هنرمندان وجود ندارد. برای صادرکنندگان صنعتی هم امتیازاتی قائل می‌شوند اما به ناگاری که کالای فرهنگی صادر می‌کند هیچ امتیازی داده نمی‌شود اما ببینید که از تیم های ورزشی چه استقبال می‌شود اما از تصویرگری که مثلاً جایزه بولونیا را می‌گیرد نه تنها استقبال نمی‌شود، بلکه حتی کسی یک تیریک خشک و خالی هم نمی‌گوید.

به عقیده او اگر حمایتی که از ورزش می‌شود، از فرهنگ و هنر هم نباشد، طبیعی است که وضعیت تصویرگران هم بهتر می‌شود.

تصویرگری در نبود نهادهای دولتی

رئیس هیأت مدیره انجمن تصویرگران دو مشکل اصلی برای تصویرگری و تصویرگران برمی‌شمارد: اول اینکه اگر کسی بخواهد فقط از طریق تصویرگری گذران زندگی کند، کار دشواری پیش رو دارد. دوم اینکه تصویرگری هنوز به عنوان یک رشته هنری مستقل توسط هیچ نهادی پذیرفته نمی‌شود، چون در ری به ادبیات دارد و روی به ناغشی، معلوم نیست باید زیرمجوعه کدام وزارت و ارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار بگیرد، اگر زیرمجوعه هر یک از معاونت‌ها قرار می‌گرفت، وضعیت خیلی بهتری پیدا می‌کرد.

اما به نظر او هم به جایز تصویرگری اهمیت لازم داده نمی‌شود، او می‌گوید: اگر کسی در سبنا جایزه ببرد، خیلی از دوستان سؤال نمی‌کنند که از نظر فرهنگی در دنیا سهمی داریم اما در مورد تصویرگری هیچ وقت این سؤال پرسیده نمی‌شود. این استاد دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی اما جنبه های مثبت هم برای تصویرگری کار زباید وجود ندارد، نمایشگاههایی برگزار می‌شود که فعالیت ها را به نمایش می‌گذارند، در این صورت کسانی که خوب کار می‌کنند، مجالی برای چاپ و نمایش کارهای خود پیدا نمی‌کنند، مثلاً در مسالانه قبلی تصویرگری کتاب کودک، استقبال از کسانی که خوب کار کرده بودند جذب ناشران شدند.

او ادامه می‌دهد: اگر جرحه کمتر سریع تر می‌چرخد، سهمی هم برای تصویرگران گذاشته می‌شد که تجربه های جدید انجام دهند، مجموعه تصویرگری یک زنجیره به هم پیوسته است که اگر هر یک از اجزای آن روان حرکت کنند، همه چیز درست می‌شود.

شماره ۲۲۷، دوشنبه ۱۳۸۳، صفحه ۱۳

درباره

سیدماهر همزمانی

درباره **همزمانی چاپ فیلمنامه ها با اکران فیلم**

می تواند جذاب باشد

داغ کنلارس می گوید که در خصوص فیلمنامه‌های چاپ شده که همزمان با اکران آن در ایران چاپ شده‌اند، اطلاع چندانی ندارد و نمی‌داند که این فیلم‌ها به زبان حتی چاپ شده‌اند یا خیر.

کریمی می گوید: فیلمنامه افرادی مثل آندره تارکوفسکی و اینگمار برگمان قطعاً می‌تواند برای خواننده‌ها جذابیت بیشتری داشته باشد تا فلاان فیلمنامه معمولی. در نتیجه، چاپ فیلمنامه همزمان با آن، در عین آنکه می‌تواند ارزش خود را داشته باشد، هم مرکز نمی‌تواند جای خوانند فیلمنامه بزرگان را کند.

کارگردان «چند تار مو» همچنین می‌گوید: چاپ همزمان با اکران فیلمنامه، می‌تواند برای خواننده‌ها آموزش

دهم باشد، چرا که آنها با خوانند فیلمنامه، چگونگی تصویر شدن کلمات کتاب را خواهند دید.

مسعود وحیدی **فیلمنامه‌هایی در دسترس** مسعود وحیدی که نام او را به عنوان مترجم کتاب‌های سینمایی، پشت جلد کتاب‌های سینمایی

مسئلق مشاهده کنید.

بیمن قاسم‌خانی **تماشاگران سینماو خوانندگان کتاب** بیمن قاسم‌خانی کارهای موفقی و در عین حال پرمخاطبی چون «مأموریت»، «من زمین را دوست دارم»، «نان، عشق، موتور ۱۰۰۰»، «طرزهای زیروپرویی نقطه چین»، «پاروچین» و… را در کارنامه‌اش دارد. او خودمعدوه نویسی را است که به طور حرفه‌ای و تخصصی، فیلمنامه‌نویسی را در ایران دنبال می‌کند.

بیمن قاسم‌خانی معتقد است: بسیاری از مردم به موقع فیلم دیدن، به اجزای مختلف آن از جمله فیلمنامه، توجه چندانی ندارند. این نغصه حتی از سوی حرفه‌ای‌ها هم اتفاق می‌افتد. در نتیجه چاپ فیلمنامه، می‌تواند آنها را یک بار دیگر با موفقیت‌ها و حواصت‌فصه آشنا کند. به طور کلی خواننده‌ها را به کار نزدیک‌تر کند.

نویسنده فیلمنامه «نان، عشق، موتور ۱۰۰۰» می‌گوید: بعد از موفقیت فیلم «ماژولنگ» چندین ناشر به من پیشنهاد کردند که فیلمنامه کار را به چاپ برسانیم. اما من موافقت نکردم و البته شاید بپردی این کار انجام

علی رفیعی

سیروس ابراهیم‌پور

امیر کریمی

فیلمنامه‌ها برای مخاطب‌های سینما چندان جالب نیستند.

محمدرضا هرمزند، **برای دانشجویان سینما** محمدرضا هرمزند، اسامیل یکی از داوطلبان جشنواره فیلم فجر بود. او یکی از کارگردان‌هایی است که بیشتر کارهایش را خودش می‌نویسد. هرمزند که کارگردانی سریال «اکتوس» او نیز این روزها تمام شده و از شبکه اول سینما بخشی می‌نورده به نکته‌ای مشابه حرف‌های بیجان قاسم‌خانی اشاره می‌کند: به نظر من چاپ فیلمنامه از آنجا که به تله‌ویژن آگهی نیست، چندان به درد مخاطبان عام نمی‌خورد؛ او همچنین عقیده دارد که چاپ فیلمنامه می‌تواند برای دانشجویان سینما و اهالی حرفه‌ای سینما، بسیار مفید و آموزشی باشد.

محمدرضا هرمزند با اشاره به اینکه صحبت کردن روی این قضیه، نیاز به تحقیقات بیشتری دارد و هنوز فرصت چنین کاری برایش پیش نیامده، می‌گوید: نقل

آموزشی چاپ همزمان فیلمنامه و اکران فیلم، این است که دانشجویان و علاقه‌مندان حرفه‌ای سینما متوجه می‌شوند که یک فیلمنامه اولیه چطور می‌تواند به یک فیلم سینمایی کامل تبدیل شود.

کارگردان کاتکوس، همچنین اظهار امیدواری می‌کند که کتاب و سینما، علاقه‌مند کند. و طبعاً خوبی باهم داشته باشد. به فرهنگ علاقه‌مند کند.

سیروس ابراهیم‌زاده **فیلمنامه یا ادبیات متکوب سینما**

سیروس ابراهیم‌زاده با بیشتر بافتش‌هایی که بازی می‌کند می‌شناسد. با این همه او در عرصه نمایشنامه‌نویسی فیلمنامه‌نویسی هم تجربه‌هایی دارد. او در این مورد می‌گوید: فیلمنامه به سمت هر چگونگی و ادبیات گزینشی دارد و سینما هر تصویر است. بازیگر کاتکوس فیلمنامه را یکی اثر ادبی می‌داند. و معتقد است که با زمانی که فیلمی از روی این فیلمنامه تهیه نشده باشد، باید آن را در حیطه اثر ادبی ارزیابی کرد.

سیروس ابراهیم‌زاده، اضافه می‌کند که چاپ فیلمنامه به طور کلی و به طور خاص همزمان با اکران فیلم، می‌تواند برای مخاطب‌هایی و جذاب باشد. اما قطعاً به جذابیت خوانندگان، با این قصه کوتاه نمایشنامه نیست. از آنجایی که کلمه خوانند فیلمنامه، می‌تواند برای خواننده عام گمراه‌کننده، باشد. چرا که فیلمنامه متکوب، دقیقاً همان چیزی نیست که ساخته می‌شود و بین مخاطب‌ها و اثر ساخته شده، معمولاً تفاوت‌هایی وجود دارد.

بازیگر کاتکوس در توضیح این نکته می‌گوید: ممکن است بعضی از قسمت‌های فیلمنامه حذف یا با قسمت‌هایی به آن اضافه شود و این نکته می‌تواند برای مخاطب عام گمراه‌کننده باشد. ولی خوانند همزمان فیلمنامه با اکران فیلم، می‌تواند برای کسانی که نگاه تخصصی و حرفه‌ای به سینما دارند، بسیار جذاب باشد. حتی دیدن این تغییرات هم، می‌تواند برایشان جالب و آموزنده باشد.

علی رفیعی معتقد است، فیلمنامه به خوبی خود، قابلیت چاپ شدن ندارد و برای آنکه فیلمنامه‌ای به صورت کتاب چاپ شود، باید تغییراتی را در آن صورت داد. کارگردان «ماهی‌ها عاشق می‌شوند» با فرشی خاصی اضافه می‌کند: «دست‌کم فیلمنامه‌های خودم، برای چاپ شدن باید تغییراتی داشته باشند» او اضافه دارد که همان طور که فیلم دارای مفهون تازه‌ای است، فیلمنامه نیز این خصوصیت را دارد. اما زبان فیلمنامه، زبانی فنی است و برای آنکه مخاطب‌عام با آن ارتباط برقرار کند، باید تغییراتی در آنها ایجاد شود.

علی رفیعی در مورد چاپ فیلمنامه در دیگر کشورها می‌گوید: «من وقتی بسیاری از فیلمنامه‌ها را می‌خوانم، متوجه تفاوت‌هایی آنها با فیلم می‌شوم. این تفاوت‌ها که به ۲۰ الی ۳۵ درصد می‌رسد و بیشتر در آن جهت است که متن را برای خواننده، جذاب کند.

کارگردان «ماهی‌ها عاشق می‌شوند» اضافه دارد که فیلمنامه باید با توجه به حال و هوای فیلم تغییر کند و توضیح می‌دهد: «حالا که ماهی‌ها عاشق می‌شوند را ساخته‌ام، می‌دانم که اگر بخوام فیلمنامه آن را برای چاپ آماده کنم، باید به نغصه‌هایی در آن بدهم.»

امیر کریمی **جذابیت غیرفنی** فیلمنامه‌ای آنکه برای مخاطب کتاب جذاب باشد، باید کسی از خصلت‌فنی بردوش فاصله بگیرد. البته متظروم این نیست که تبدیل به زمان یا قصه شود. اما در هر صورت باید از یک متن فنی فاصله بگیرد و باز آنه توصیف و فضاسازی، یوناد با مخاطب غیرحرفه‌ای سینما هم ارتباط برقرار کند.

امیر کریمی ضمن بیان مطلب فوق معتقد است که فیلمنامه، نوع مختلفی دارد و بحث سر هر کدام از این انواع فیلمنامه، می‌تواند جواب‌سأله را عوض کند. کارگردان

این روزها

دقت‌هایی برای خوانند

گوروش‌های در یکی از نقش‌های متفاوتش در سریال تلویزیونی «سنت عشق بی‌آزمی» می‌کند اتفاق روید که باز ما نتواند، سابق فیلم‌فیش مورد توجه قرار بگیرد. گوروش‌های علاوه بر بازی در نقش عشق که به حال در قلب‌هایی «جیمه‌های خیار»، «هریم بقدر»، «آلشانه سیرخ»، «موتوگنج شیخ‌هایی» که بر حلقه فلوس‌دارین به بازی می‌انجام رسیده است. «این زن حرف نمی‌زند» به کارگردانی احمد امینی، «بیتابه به کارگردانی امیربخارن کیوان علی‌محمدی» به رنگ اغراض به کارگردانی امیر جاسمی کیا، «سینما سینما» و… ایضاً نقش کرده است. بازیگر این زن حرف نمی‌زند به کتاب خوانند غلیلی علاقه‌مند است و همیشه همراهش جلد کتاب دارد ولی خودش معتقد است هر چقدر که وقت اجازه بدهد کتاب می‌خواند.

گوروش‌های بیشتر به ریتمیک جادویی علاقه دارد و از نوشته‌های مارک زادت می‌برد، حتی «عین کالی» هم که خواننده است از همین نویسنده بوده با عنوان «تلفاتی» برای سه خولگر «دبازلیگر دلشانه» آنجایی که به بازی آوردت متن و تصویر جزو اولین کتاب‌هایی بوده است که خواننده است. «همی» نیز از گوروشی که به نظر علاقه‌مند، خصوصاً محافظت موفقی و در زمینه لغو هم با نام احمد داملو به قول خودش «تاگزی می‌کند»، «گه گاهی هم سهراب می‌خوانم» همچنین از اشعار فرخ وحید مصطفی هم غلیلی خوشش می‌آید. بازیگر «جیمه‌های خیار» یا «کنه صفت است کشمیر» و «رنگ تاتار» نمایشنامه نویس است ولی برعلاف نظر غلیلی دیگر کارهای کشمیر را هیچ و برعکس می‌داند. او با تمام این حرف‌ها، نقش «ایریم» در «فروغ و زولیت» را که کرد رفیعی بیشتر از آنچه که در نمایشنامه روشن کار کرده بود، به خوبی ایفا کرده است و آن را خیلی دوست دارد.

گوروش‌هایی که از نمایشنامه‌های «اولیل» لذت می‌برد یا به حال در یکی از نمایشنامه‌های تحت عنوان «سیروس روز» که «یک نمایشنامه واقعی بود نقش برادر کوچکش که در سال دو در تمام طول نمایش سراف می‌کند، را بازی کرده است. از نوشته‌های جنوف هم به یاد آید و در سری «دوایی» بازی می‌کند. «خانه‌ای لنگه دوست دارد اگر» «نان گوری نوشته زولیت» «سازمان» به نمایش درمیآید به هر حال در آن حضور داشته باشد، حتی در یک نقش کوتاه. «همی» از نوشته‌های «گنبد» «ماژولنگ»، «هابیت» و «تفسیری لذت می‌برد» همچنین آثار «دوشانی» «آرچو» «مخاطره‌های ادبی» می‌داند و همیشه یکی از کتاب‌های پایلی‌اش است.

بازیگر «آلشانه سیرخ» «خورش هم دست» در نوشتن دارد، ولی معتقد است همان‌طور که برای بازیگر خوبی شدن زمان لازم است، برای نویسنده، خوبی شدن هم وقت نیاز است که نوشتن این روزها فرصت کمی برای این کار دارد.

صحیفه سجاده در تاریخ

صحیفه سجاده حضرت زین العابدین، امام چهارم شیعیان،از جمله کتاب‌های به یادگار مانده از امامان شیعه است که دارای مرتبه‌ای عالی و صدور آن در توان معمولی نیست. این کتاب پرحسوت و سرشار از معارف اسلامی به زبور آل محمد شهره شده است.

از آن امام همام اگرچه بعضی رساله‌ای در حقوق نیز به‌شمار رسیده وبر آن شرح‌هایی زده شده اما صحیفه وی از نوع دیگر است. در این کتاب از نخستین کتاب‌هایی بوده که بعد از قرآن مجید از امامان جمع آوری و تألیف شده است.

شرح و تفسیر این کتاب ازروشنند از ابتدا مورد اهتمام علمای شیعی بوده و سبکات این توجه و شرح و تفسیر و ترجمه آن، در میان عده‌ای همچنان باقی است تا جایی که تعداد شروح آن به ۶۱ عدد رسیده است.

مهمترین شرح‌های صحیفه سجاده عبارتند از: ۱. شرح کفعمی ۲. شرح شهید ثانی ۳. شرح محقق ثانی ۴. شرح شیخ بهایی ۵. شرح مجلسی اول ۶. شرح مجلسی دوم ۷. شرح بلاغی نجفی و شرح زشتی و از همه بهتر و مهمتر شرح سیدعلی خان دشتکی شیرازی به نام «مباحث السالکین فی شرح الساجدیه» است که نام مشتمل بر ۵۴ روضه می‌باشد.

نویسندهگان و دانشوران معاصر نیز به این کتاب توجه خوبی داشته‌اند که می‌توان به شرح هفت جلدی شرح حسین انصاریان، با عنوان «مباحث مشایخ، اشاره کرد که در واقع ترجمه و پیاختصاصی از شرح صحیفه شیخ خان است. همچنین کتاب عرفان در صحیفه سجاده نوشته علی دزیم بکر وپنجگزار نیز، اگرچه نمی‌توان شرح بر صحیفه دست اما در فهم محتوای صحیفه می توان از آن بهره خوبی برد. مجموعه چهارجلدی شهود و شناخت، تألیف آیت‌الله حسن مدوحی که به نازکی منتشر شده است نیز، شرحی عرفانی، فلسفی و پرمحتوا بر صفحه سجاده به شمار می‌رود. آنچه‌ان که نویسنده این اثر معتقد است، شرح وی می‌تواند برخی از خلاهای دیگر شرح‌های صحیفه سجاده را جبران کند.

کتاب

تفصیح امام سجاده(ع) در رهبری شیعه

این کتاب به بررسی ویژگی‌های اخلاقی امام سجاده(ع) و تلاش‌های ایشان برای هدایت و رهبری جامعه اسلامی و معرفی اوضاع اجتماعی،سیاسی آن عصر می‌پردازد. هدف این تحقیق، نشان دادن ابعاد مختلف فعالیت‌های سیاسی امام سجاده در هدایت و رهبری شیعه است.نویسنده، با استناد به منابع فراوان تاریخی وروایی شیعه،دوران‌های کلیدی عصر امامت امام سجاده،تفصیح امام در مسائل علمی و سیاسی و اجتماعی عصر خویش و دفاع فرهنگی و احیای تفکر شیعه توسط امام را مورد بررسی قرار می‌دهد. بر این قیام،ها تفهیمت‌ها و ساختارن عصر خود از دیگر مطالب کتاب است.نویسنده، با انگیزه ایثبات این نکته که امام در عصر خود هیچ موضوع نامناسب و مفلاته‌ای نگرفت،نشان خود را در بخش کلی موضوع حضرت در برابر پیام‌ها و شورش‌های زمان خود و مواضع ایشان در برابر نواین، قیام مختار و شورش خوارج اشاره کرد. در این کتاب تحلیل و بررسی شده می‌توان به واقعه خنجر قیام نواین، قیام مختار و شورش خوارج اشاره کرد. در ضمن این نوشتار، چگونگی برخورد امام سجاده(ع) با مخالفان قومی مانند جوجک بی‌بوف،مشام بن اسماعیل و عدالتکلی توضیح داده شده است. نویسنده کتاب جحش رنجبر است و مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی آن را در ۲۸۸ صفحه با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه عرضه کرده است.

امیرحسین شرافت

گفت وگو با آیت‌الله استاد حسن مدوحی: نویسنده

شناخت شهودی

زبور آل محمد در آینه البقیثوران در گفت‌وگو با آیت‌الله استاد حسن مدوحی مطرح شده است ، مدوحی صاحب کتاب شرح عرفانی فلسفی بر صحیفه سجاده است که بعد از نهج البلاغه از مشهورترین کتاب‌هایی به‌شماره از امامان شیعه است که در آن ادویه و زار و نژادهای حضرت سیدالسادین و زین‌العابدین گردآوری شده است. این اثر ماندگار آن چه سرشار از تعلیم و آموزه‌های بلند عرفانی، اخلاقی و کلامی است و در ارائه میراث معنوی امامان شیعه در نوع خود بی‌نظیر می‌باشد. اما متأسفانه منزلت آن انظور که شایسته این کتاب و پاسنه جوامع اسلامی- شیعی است شناخته شده نیست در حالی که برخی از کتب ادویه که به پایه این کتاب نمی‌رسد از شهرت بسیار بالایی برخوردار است.

قبل از ورود به بحث دوست داشتیم توضیحی از دعا و جایگاه آن در فرهنگ اسلامی داشته باشیم؟

مکتب دعا در اسلام یکی از علمی ترین و عمیق ترین مکتب‌های تربیتی انسان است. که درباره آن دانشمندان گذشته و علمای بزرگ کتاب‌های زیادی نوشته‌اند که شاید از دهها جلد تجاوز کند.کتاب‌های ارزشمندی مانند انقیاب و سید بن طاووس و بسیاری دیگر که در کتابخانه‌ها موجود است ملامتک‌الذعا

در مجموعه ارزشمند بهارالانوار بسیار مفصل است کما اینکه در این کتاب دعا، ماکتب‌الایاره داریم که برای ارائه یک نظم تربیتی بسیار سومند است. واقعات حضرت معصومین(ع) را نیز بیان می‌کند و هم اینکه به انسان می‌فهماند که بر اثر تربیت و تکامل، انسان تا کجا می‌تواند حرکت کند. بزود این که این دعاها از حضرت معصومین است. در زیارت‌نامه‌ها که دست ماست بدون هیچگونه مبالغه‌ای شرح مفردانه حضرت معصومین(ع) است. آن بزرگواران خود این مراحل را طی کرده‌اند. تا راه بین نشانی کی راهبر شویم. این دعاها بهترین نمودار زندگی این بزرگان و مراحل تربیتی و مدارج متعالی کرامت‌های نفسانی آن بزرگواران است. از این روی، اگر مکتب دعا زیارت راه به همین چند جمله کوتاه ختم بکنیم همین است که عرض کردم که علاوه بر این دعاها زیارت مراتب و جودی و شرح مفردانه حضرت معصومین(ع) است.تفصیح‌ترین مکتب تربیتی برای انسان است که به انسان رهنمود می‌دهد که انسان تا کجای می‌تواند حرکت کند.و می‌تواند به سوی بی‌نهایت حرکت کند. بنابراین دعا و زیارت حرکت دادن انسان است به سوی بی‌نهایت. در اینجا مطلوب بی‌نهایت است. می‌دانید انسان دارای استعدادی بی‌نهایت است. در بین همه موجودات آن کسی که از اسفل‌السافلین یا می‌شود تا اعلیٰ علیین، پایین‌ترین مراتب تا عالی‌ترین مراتب، این مهم در حرکت انسان است. هیچ موجودی، هیچ ملکی مغربی، هیچ خلیفه‌ای از خلائق عالم، استعداد پر واز انسان را ندارد و اختصاصاً انسان دارای قدرت متناهی و ظرف غیرمتناهی است. این است که هر کجا برسد می‌تواند پیغمبر به هر جا برسد می‌تواند پیامد، سرآزن آن است که مطلوب غیرمتناهی است. همیشه مطلوب غیرمتناهی ظرفیت غیرمتناهی می‌میلد. پس خدای متعال و متان رحمان است، دعا هم کار می‌کند. دعا دست انسان را آن غیرمتناهی در آن جای می‌گیرد، قلب مؤمن غرش رحمان است، دعا هم کار می‌کند. دعا دست انسان را به فراسوی عالم یزتاب می‌کند. وقتی غرق در خواندن دعا می‌کنی یا غرق در خواندن دعا می‌عرفی می‌شود، واقعاً همان لحظه نه چشم جایی را می‌بیند نه گوش می‌شنود غرق در آن جمال و کمال ازل وابدی است. تا توجه به جایگاهی که دعا دارد و اشاره گردید آیا شما

۲ اسفند - شهادت حضرت امام زین العابدین(ع)

فکر می‌کنید مرجع صدور دعا باید کلمات الله باشد یا کتد اشکالی ندارد؟
انسان هر گاه و به هر زمانی که می‌خواهد ارتباط برقرار نماید از انسان و جایگاه معصومین باشد. و از این جهت است که معصومین به ما گفته‌اند که بطور حرف‌بزنیم. آنان باین آگاهی راه را رفتند بنابراین، آنها بلندجفتور و حرف‌بزنند.و به مامی گویند. جفتور و حرف‌بزنید.
آیا در دعا دقیقاً باید همین جملات که از ناحیه معصومین(ع) صادر شده الگوی ما باشد؟
آنچه معصومین گفته‌اند ما می‌توانیم آنها را املا کنیم. انسان اگر به مضامین دعا دقت کند. متوجه می‌شود و می‌بیند که واقعاً همان را می‌خواهد که معصومین خواستند. ظرفیت را برای ما آنها درست کرده‌اند. برای من طرف آورده و می‌گویند بر بکنیم. معصومان مفاسد ما را به بهترین راه ویزای باری مایمان می‌کنند.

چرا اسم آن را «شهود و شناخت» گذاشتند؟
یعنی شناختی که از ناحیه شهود پیدا شده است. چون شناخت حضرتان معصومین(ع) از راه تحصیل، از راه فکر استادی و شاگردی و مطالعه کتاب نیست بلکه شناخت حضرتان معصومین(ع) در اثر شهود مراتب و معارفی است(ع) در اثر شهود پیدا کرده است. یعنی به صحیفه هستی که می‌نگرد صحیفه هستی برای او شهود است. در راه گفت و شنود آنچه را که شناخت دارد و این شناخت دقیقه آن شهود است بنابراین اسم این کتاب را گذاشتیم کتاب شهود و شناخت. شناخت از راه غیر شهود، خوب است اما آن شناخت، شناخت نسبی است و این شناخت از راه شهود است و نسبی نیست و شناختی از نوع دیگر است.

فرمایش شما در ارتباط با الله که فرمودید درست است اما گناه مردم به دعا در واقع با نگاه ناطق دارد آنچه الله از دعا می‌خواستند از نوع دیگری بوده یا آنچه مردم از دعا می‌فهمند علت آن چیست؟
بله. قبول اول نگاه نگاه با نگاه مردم نوع تفاوت دارد زیرا مردم شناخت شهودی ندارند که درخواستشان همراه با شناخت باشد. در حقیقت دعا این عالم که همان توحید است می‌باشد. متلاً وقتی امام می‌گوید لاله الا لا انت.. یعنی او این توحید را یافته و دارد و در واقع حرف شما را می‌زند. این شرح مفردانه خودش است متلاً امیرالمؤمنین وقتی می‌گوید باسماک‌اللی ملامت اوزک‌ال کلاه شیء تمام موجودات عالم را از اسماء الهی می‌داند. واقعاً ما مقدرت نهی هستیم. انسان در کنار اقبانوس عظیم دعای کتیل می‌شود صفر. وقتی امیرالمؤمنین بیان دعای کتیل فریاد می‌زند: اعدایا اگر تو مرا در علق دارم، در اینجا بحث عشق؛ عشق لیلی و محزون و شیرین و فرهاد نیست بلکه مسأله رابطه‌قا بنده در معیود می‌باشد. این ندا کجا و این حرف‌ها کجا، اقتدر معانی بلند است. این محالّت می‌کند که چه می‌گوید فقط الفاظ را می‌خواند و می‌فهمد که بگذرد نهی بگذرد برت و عقلت زده است. ما، امام کیست؟ و از طرفی می‌فهمیم که راه تعلیلی عمیق است وقتی هم که اسرار مطلب بر ما نمایه نشود و در روزیم دنبال موانع و مشکلات آن شناخت، نشود و از تلاش زیاد، تازه می‌فهمیم که آنچه را که حضرت انشا کردند آن چیزی است که ما می‌خواهیم و نمی‌توانیم بگوئیم و در نهادینه وجودی ما هست ولی آن نهادیخانه وجودی ما محکوم است و نمی‌توانیم بگوئیم. حضرتان(ع) می‌گویند بگو. گفت: او پس

کتاب

مقاومت مصالح

مقاومت مصالح یکی از مباحث بنیادی در اکثر رشته‌های فنی مهندسی است و اکثر دانشجویان رشته‌های فنی چندمواد در این درس را می‌گذرانند.
رشته‌های مهندسی علمت مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه امام حسین(ع) اقدام به چاپ جلد اول کتاب مقاومت مصالح با ویرایش جدید و تألیف فریدیناد پیرزاسل جانسون و جان دولف نموده است.

این کتاب که ترجمه دکتر علیرضا نذاف اسکویی، مهندس سیدمحمدرضا امام و مهندس سغریا جوادنی است، درصف‌های دروس مقاومت مصالح ۱ و ۲ را پوشش داده و علاوه بر آن مطالبی نیز در حد پیشرفته دارد.

در این کتاب مطالعه مقاومت مصالح برپایه درک چند مفهوم اساسی و کاربرد مدل‌های ساده شده استوار می‌باشد این تقریب پی‌ریزی فرمول‌های لازم را به صورت عقلانی و منطقی ممکن ساخته و نیز به طور واضح شرایطی را نشان می‌دهد که تحت آن بتوان از آن فرمول‌ها به طور امین برای طراحی و تحلیل سازه‌های واقعی مهندسی و اجزای ماشین استفاده کرد.

کتاب حاضر در ۶فصل به چاپ رسیده است که در هر فصل یکی از موضوعات درس مقاومت مصالح آورده شده و مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل اول به مفهوم تنش می پردازد و فصل دوم به تنش و کرنش و بارگذاری محوری اختصاص دارد. در فصل سوم موضوع پیشش در فصل چهارم خشدن عناصر مورد مطالعه قرار می گیرد و فصل پنجم و ششم هم به تحلیل و طراحی تیرهای تحت خمش و تنش های برشی در تیرها و عضوهای دچارنازک می پردازد. در انتهای هر فصل نیز تعدادی مسأله مربوط به همان فصل آورده شده است که پاسخ برخی از این مسائل را می توان در انتهای کتاب پیدا کرد. ضمناً هر بخش شامل چند مسأله می باشد که باید که کتاب را به حل آنها اقدام نمود.

این کتاب در ۶۶صفحه با قیمت ۵۰۰۰ریال و با شمارگان ۱۷۰۰ نسخه در سال ۱۳۸۲ به چاپ رسیده است و استفاده از آن برای دانشجویان رشته‌های مهندسی مکانیک، عمران، هوافضا، صنایع، معدن، قدرت و شیمی مفید خواهد بود.

یادداشت مجید آل ابراهیم

آمارورها یادداشت

واژه **آمارور** در فرهنگ عامه مایواند، آمیندی است در حالی که معنای آن به هزاره‌کاره بلکه کسی است که کاری را به عنوان سرگرمی دنبال می‌کند. به عنوان شغل ترکیب این واژه با کلماتی که به طور معمول تداعی‌کننده حرفه یا شغلی هستند سرگرمی خاصی را به وجودمی‌آورند. باغبان آمارور کسی است که فقط از روی ذوق و برای سرگرمی به باغبانی روی آورده است و ممکن است حرفه اصلی او هیچ ارتباطی با کشاورزی یا باغبانی نداشته باشد. در جهان غرب معمولاً از (حداً) آمارورها کسانی هستند که به سر بازیشتگی رسیده‌اند و در نیمه دوم عمر به دنبال سرگرمی خاصی می‌گردند که بتوانند آنها را هم از نظر گذران اوقات فراقت باری کنند و هم توانایی‌های جدیدی را در اختیار آنها بگذارند.

البته این به معنای آن نیست که فعالیت‌های آماتوری فقط مختص به این گروه است بلکه می‌توان افراد زیادی را نیز در گروه‌های سنی مختلف در این میان مشاهده کرد. رشته‌های مختلفی نیز وجود دارند که علاوه‌مندان خاص خود را دارند.از جمله و منجمان آماتور افرادی هستند که همیای حرفه‌ای‌ها و حتی در بعضی از موارد جلوتر از آنها‌گام بر می‌دارند.ولی همایطور که آمد در ایران منجم آماتور عمدتاً به جز منجم هزاره‌کار ندارد. علیرت دیگری نیز هست که از قضا از نگاه عزیزان بسیار جالب توجه است و آن سن متوسط منجمان آماتور ایرانی است.

منجمان آماتور ایرانی بسیار جوان‌تر و معمولاً در سن جوانی به این علم روی آورند.دلیل این رویکرده جوانان ایرانی موضوع این بحث نیست بلکه همان‌دوکنه میندی بودن و جوان بودن علاقه‌مندان نجوم در ایران مورد توجه این یادداشت است.

در حقیقته ذکر شده نشان‌دهنده نیاز کشور به منابع آموزشی مناسب با وضعیت فعلی است که متأسفانه چندان مطلوب نیست.نجوم باهمه‌ششگی در آموزش رسمی کشور جایگاهی ندارد و جداگانه فصل کوچکی در کتابهای درسی جغرافیای علم در دوره آموزش عمومی کشور به این درس اختصاص یافته است. در بعضی از دانشگاه‌های کشور چند واحد درسی در مقطع کارشناسی فیزیک و او هم به طور انحصاری به دانشجویان عرضه می‌شود. در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری نیز فقط چند دانشگاه وجود دارند که شاخه‌های مختلف این علوم را به عنوان گرایش‌های فیزیک عرضه می‌کنند که آنها نیز نقشی در تعلیم علمی

وژه **آمارور** در فرهنگ عامه مایواند، آمیندی است در حالی که معنای آن به هزاره‌کاره بلکه کسی است که کاری را به عنوان سرگرمی دنبال می‌کند. به عنوان شغل ترکیب این واژه با کلماتی که به طور معمول تداعی‌کننده حرفه یا شغلی هستند سرگرمی خاصی را به وجودمی‌آورند. باغبان آمارور کسی است که فقط از روی ذوق و برای سرگرمی به باغبانی روی آورده است و ممکن است حرفه اصلی او هیچ ارتباطی با کشاورزی یا باغبانی نداشته باشد. در جهان غرب معمولاً از (حداً) آمارورها کسانی هستند که به سر بازیشتگی رسیده‌اند و در نیمه دوم عمر به دنبال سرگرمی خاصی می‌گردند که بتوانند آنها را هم از نظر گذران اوقات فراقت باری کنند و هم توانایی‌های جدیدی را در اختیار آنها بگذارند.

البته این به معنای آن نیست که فعالیت‌های آماتوری فقط مختص به این گروه است بلکه می‌توان افراد زیادی را نیز در گروه‌های سنی مختلف در این میان مشاهده کرد. رشته‌های مختلفی نیز وجود دارند که علاوه‌مندان خاص خود را دارند.از جمله و منجمان آماتور افرادی هستند که همیای حرفه‌ای‌ها و حتی در بعضی از موارد جلوتر از آنها‌گام بر می‌دارند.ولی همایطور که آمد در ایران منجم آماتور عمدتاً به جز منجم هزاره‌کار ندارد. علیرت دیگری نیز هست که از قضا از نگاه عزیزان بسیار جالب توجه است و آن سن متوسط منجمان آماتور ایرانی است.

منجمان آماتور ایرانی بسیار جوان‌تر و معمولاً در سن جوانی به این علم روی آورند.دلیل این رویکرده جوانان ایرانی موضوع این بحث نیست بلکه همان‌دوکنه میندی بودن و جوان بودن علاقه‌مندان نجوم در ایران مورد توجه این یادداشت است.

در حقیقته ذکر شده نشان‌دهنده نیاز کشور به منابع آموزشی مناسب با وضعیت فعلی است که متأسفانه چندان مطلوب نیست.نجوم باهمه‌ششگی در آموزش رسمی کشور جایگاهی ندارد و جداگانه فصل کوچکی در کتابهای درسی جغرافیای علم در دوره آموزش عمومی کشور به این درس اختصاص یافته است. در بعضی از دانشگاه‌های کشور چند واحد درسی در مقطع کارشناسی فیزیک و او هم به طور انحصاری به دانشجویان عرضه می‌شود. در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری نیز فقط چند دانشگاه وجود دارند که شاخه‌های مختلف این علوم را به عنوان گرایش‌های فیزیک عرضه می‌کنند که آنها نیز نقشی در تعلیم علمی

دروازه دانسنی‌ها

مجسمه خوری

دروازه‌ای به خوراکی‌ها

سسته‌شدن، نگهداری و ایمنی مواد گوشتی پرداخته شود.

مجموعه به موضوعات مهم دیگری از جمله میکروبیولوژی خوراکی‌ها، نقش گوشت در تغذیه و اثر علم بیوتکنولوژی در پرورش حیوانات گوشتی و بسیاری مسائل دیگری می‌پردازد.

توسندگان این مجموعه مطالعه آن را به محققان و تکنسین‌های تغذیه و مواد غذایی که در آزمایشگاه‌های تغذیه دارند همچنین استنادات، متخصصان و دانشجویان داپرووری و تغذیه توصیه می‌کنند.

دایرةالمعارف حیوانات

این مجموعه نیز در سه جلد با ۱۷۰۰ صفحه در سپتامبر ۲۰۰۴ توسط ژویر منتشر شده است و در اصل مرجعی است شامل ژنتیک این دانه‌ها تا مسائل مربوط به تجارت‌شان. همچنین بیولوژی، کاربرد و مراحل تکثیر موضوع‌هایی هستند که در این دایرةالمعارف به شرح کامل آنها پرداخته شده است.

حیوانات نقش مهمی در تغذیه بشر ایفا می‌کنند و به عنوان یکی از منابع غذایی جهانی از اهمیت فوق‌العده‌ای برخوردارند. از این دوستان مهم و خیرمسابی، تکنولوژی کاشت و فرآوری آنها در تغذیه نیز مورد توجه قرار گرفته است.

به نظر نمی‌رسد که از نظر اقتصادی هم رضایت‌ناشر را جلب کرده باشد.
شاید اولین دلیل آن نام کتاب باشد که خواننده جوان در دربارهٔ محتوای کتاب به شک و می‌داند و ممکن است حتی او را خرید منصرف کند.

من کتاب بسیار ساده و اطلاعات و سبک ارائه آن در حد دانش عمومی جوانان ماست ولی عنوان کتاب به پندته خواهیم داشت. دومین عامل قیمت ۵۲۰۰۰ ریالی کتاب است که باز هم باعث انصراف جوانان از خرید می‌شود، با نگاهی به کتاب و کیفیت کاغذ و چاپ آن در می‌تاییم که هزینه تولید کتاب بیش از این رقم و رقم ناشر مجبور به پرداخت بازانه برای ترویج کتابش شده است ولی با کسی گفت و شدیم و به سبب، ما ناشر می‌توانست قیمت تمام شده، و به‌خصوص قیمت عرضه آن را حدود زیادی کاهش دهد.

من کتاب اصلی را ندیده‌ام ولی به نظر می‌رسد که ایدهٔ صفحه‌آرایی ترجمه کتاب از کتاب اصلی اخذ شده و بدون مطالعهٔ عیناً آنرا شده باشد که این چندان مطلوب نیست.

مشکلی که همه ناشران دارند و همان تبلیغ و ترویج مناسب آثار است. در عرضهٔ این کتاب هم مشهود است و اینکه کلی‌تأسیس خوب و خوش‌ساخت است. اطلاعات باثربانه بروز است ولی کسی از وجود آن باخبر نیست. در دنیای ارتباطات، انتشار اینکه یک‌چران ما کار را ما کشف کنیم، انتشار بیپه‌روی است و باید برای اینکه دیده شویم تلاش زیادی کنیم.

در اینکه مرکز نشر دانشگاهی ناشری معتبر است و اینکه در حوزه‌های مختلف آثار ارزشمندی را به بازار ارائه کرده است هیچ‌شکی نیست ولی آیا همین‌ها کافیست، که نگاهی به عملکرد ناشران بین‌المللی می‌رسیم که حتی معروفترین و بزرگترین ناشرانی، را آموزش نگرفته‌اند، در نظر کشف شدن بانی نشانه‌اند.

نجوم بینامیگس، کتاب بسیار ارزشمندی است که می‌تواند خدمت بزرگی به نشر جوان و تکنیک‌گسترده کند و می‌تواند یکی از آثار اقتصادی و باصرفه ناشر باشد، اگر مخاطبان نیز در تولید نابیده گرفته نشود.
و سخن آخر اینکه این کتاب و آن ناشر، نمونه‌ای از خردا هستند و تکنوبی برای دیگر کتاب‌ها و ناشران.

دایرةالمعارف نباتات

مجمعی کامل برای به دست آوردن هرگونه اطلاعات دربارهٔ مواد نشی است مانند روش‌ها و تکنولوژی‌های نوین تولید این مواد و غیره. این مجموعه چهار جلدی با ۲۵۰۰ صفحه شامل ۲۰۰ مدخل است و توسط یک گروه به سرپرستی هرات روجینسکی که از استادان دانشگاه ملیون استرالیا است تهیه و در سال ۲۰۰۳ منتشر شده است.

از سبب بزرگی‌های این دایرةالمعارف تعداد منابع زیادی است که نویسندگان این مجموعه به آنها استناد کرده‌اند و به همراه تصاویر رنگی و جدول‌ها سعی کرده‌اند که اطلاعات پایه و اساسی در مورد نباتات و آنچه که با آنها مرتبط است را در اختیار خوانندگان قرار دهند.

دایرةالمعارف غذا و دانش تغذیه

ویرایش نخست این مجموعه در سال ۱۹۹۲ و در هشت جلد منتشر شده و ویرایش دوم آن نیز در سال ۲۰۰۳ با یک تجدیدنظر کلی توسط جنابین کابورو (از دانشگاه جان هاپکینز آمریکا) لوید تراگر از دانشگاه لیبارل یز و جیکاراز مؤسسه تحقیقات غذایی انگلین در ۱۰ جلد ۶۰۰۰ صفحه، او را برای کتاب شده است که موضوع‌های مختلفی دربارهٔ علم غذا، تکنولوژی صنعت غذا و تغذیه را در بر می‌گیرد با توجه به اینکه در انتهای توضیحاتی که برای هر مدخل ذکر شده یک خلاصه مطلب یا به عبارتی نتیجه‌گیری از توضیحات ارائه شده نیز در این مجموعه وجود دارد استفاده از آن و به دست آوردن اطلاعات یا کلی بسیار آسان است.

این ناشر در ارتباط با تغذیه با غذا چند دایرةالمعارف دیگر نیز منتشر کرده است که یکی از آنها دایرةالمعارف تک جلدی غذا است ۱۶۰ صفحه و در اصل راهنمایی است برای افرادی که می‌خواهند تغذیه سالم داشته باشند. یعنی اینکه بدانند در چه شرایطی باید از کدام کدام مواد غذایی استفاده کنند. همچنین در این کتاب به تفصیل ارتباط بین مباحث افراد و مواد غذایی را به آنها مصرف می‌کند. ترسظ متخصصان تغذیه نیز شده است.

^[1] واژه آمارور در فرهنگ عامه مایواند، آمیندی است در حالی که معنای آن به هزاره‌کاره بلکه کسی است که کاری را به عنوان سرگرمی دنبال می‌کند

^[2] البته این به معنای آن نیست که فعالیت‌های آماتوری فقط مختص به این گروه است بلکه می‌توان افراد زیادی را نیز در گروه‌های سنی مختلف در این میان مشاهده کرد

^[3] رشته‌های مختلفی نیز وجود دارند که علاوه‌مندان خاص خود را دارند

کتاب واره

علی عشقینی لوزدان

علی عقب‌ماندگی ایرانیان دغدغه برخی از نویسندگان و اهل قلم است که هر از گاه در قالب کتاب و یا مقاله‌ای خود را نشان می‌دهد. این دغدغه از سال‌های پانزده دهه ۶۰ و نواسم دهه ۷۰ تاکنون روندی رو به تازیدی به خود گرفته است که حاصل آن چاپ دهها کتاب و مقاله و صدها پوزیشن و پایان‌نامه دانشگاهی بوده است مثبت این پژوهش‌ها، فاصله گذاری نگاههای خشمی و احساسی و رفتن به سمت نگاه بسپاری از کتابها و مقالات و نوشتن برای مردم، همین اسلام و ملای هستند.
راکه

درست است کتاب نجات را که در واقع مجموعه‌ای از هفت کتاب در یک مجلد بود.در سال ۱۳۲۱ در کانادا چاپ و منتشر گردید و پیش از آن مجموعه هم به صورت مجزا از دانشگاه برسی در ۱۳۲۹ در ایران چاپ شد. ولی بعد از اینکه کتاب‌های ما چپ‌نکره ما شدیم نوشته دکتر صادق زینا اعلام در سال ۱۳۷۷ و ۱۳۷۶ با مجموعه‌شناسی خبیه‌کنی نوشته علی رضائقی در سال ۱۳۷۷ و کتاب جزایران نوشته منوچهر فرید پیش‌رونده نوشته دکتر کاظم فلسطانی در سال ۱۳۷۹ و کتاب مجموعه‌شناسی خودمان نوشته حسن‌قلی رافی در سال ۱۳۸۰ به بازار آمد و مردم در انتظار شایان هوشتان قرار گرفت. به طوری که هر کدام بن به نایبست مرته تجدید چاپ شد؛ دوستانی که کتاب نجات را خوانده بودند، ضمراً تشویق کردند که چون به نظر می‌رسد در حال حاضر، جامعه علاقه‌مند به درک علت واقعی عقب ماندگی خود و پی‌آیاری شدن واقعیات و ولو تلخ شدن استه‌اند، بسیار به جست که لامل شناسی از مجموعه نجات که عملاً مربوط به علل عقب‌ماندگی ما است تجدید چاپ شود. به این ترتیب بود که برای چاپ این کتاب اعلام کرد:

در مجموع، تفاوت این کتاب با کتاب نجات، محدود بودن موضوع مورد بحث و کوچک بودن حجم این کتاب است. تفاوت و ملاحظات و ملاحظات نژاد بین سال‌های ۱۳۲۱ تاکنون از جمله مطالبی که فرضیام را در مورد خفایات هوشتان دیگری که می‌گرد از مانتد دیگری گرفته و با ذکر نام به آن اضافه کرده‌ام.

در سال‌های گذشته و حتی دهه‌های پیشین کتاب‌های مختلفی پیرامون جنبش عشق‌ماندگی و عدم توسعه‌یافتگی ایرانیان با تأکید بر خفایات ایرانیان توسط کسانی چون مرحوم جمال‌زاده (در کتاب خفایات ایرانیان)، مرحوم مهدیس یازگان (در کتاب سازگاری ایرانی)، آقای رضائقی (در کتاب‌های جامعه‌شناسی خودکامی و نخبه‌کنی) و آقای حسن زرفرا (در کتاب جامعه‌شناسی خودمان) نگاشته‌اند. اما یسا در این کتاب، از یافته‌های این افراد تأثیر پذیرفته یا بیشتر تغییرات اجتماعی و سیاسی خودتان بر پی‌وجود آمدن این ایده، فرهنگ مردم عامل اصلی عقب‌ماندگی» مؤثر بود است؟

همان‌طور که عرض کردم موضوع این کتاب قسمتی است از مجموعه کتاب گذشته که در سال ۱۳۲۷ در کانادا چاپ شد. هر چه بعد مراحت تأثیر قرار داده‌باشند، معمولاً باید از کتاب‌های گذشته که در آن تاریخ چاپ و منتشر شده بودند.

برای من بزرگترین عامل مؤثر در ایجاد انگیزه، تحقیق در این مورد و فرهنگ کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ علیه مصدق بود. بعد از آن روزی بود که من از کلاس بسیاری برایم مطرح شد که چرا نود هفت چند سال زلفی مردم که تا چند روز قبل از کودتای آن کوب‌های چلوار، شوهرهای ما ساخته بودند یعنی واقعأ حق سرانگشت خود را در آن می‌نهند. باز جان خود گذاشتند یا چون خود نوشتند، اگر کسی با مصدق، بعد از رفتن کودتا دفاعاً از کوبیت قویوب، به افتخار نجات کوب شد و به عیالی هم ۱۸۰ درجه چرخیده علیه مصدق شعار دادند و دو چیز گوی که من صاحب زور بودم و داشتند. بعد از آن واقعه، هر صحنه‌ای که می‌دیدم، در هر نوع اجتماع کوبگ که بزرگی که شرکت می‌کردم، در کوبه و بازار و شهر و روستا و مشاهده گفت‌وگو می‌کردم در دوتی و مؤسسه‌های خصوصی و مشاهده گفت‌وگو می‌کردم با بکلنگی و گفت‌وگو می‌راوم و چون با سوزن‌ها و سوزن‌ها همه جار کوب، رفتار می‌کردم و گزار مردم را می‌دیدم و احساس می‌کردم که با آنها رود می‌دم و هم بد می‌رفت و نظری که می‌بزرگداشتند، به گروگان و روحوان داشتند. به نحو مبرخوردی که پدر و مادرها نسبت

به کلنگی و نسبت به فرزندان خودشان داشتند، توجه و دقت می‌کردم، تا شاید بتوانم علت را پیدا کنم و پاسخی منطقی برای سوزن به دست آورم. بسپاری از کتابها و مقالات و نوشتن برای مردم، همین اسلام و ملای هستند.
راکه

درست است کتاب نجات را که در واقع مجموعه‌ای از هفت کتاب در یک مجلد بود.در سال ۱۳۲۱ در کانادا چاپ و منتشر گردید و پیش از آن مجموعه هم به صورت مجزا از دانشگاه برسی در ۱۳۲۹ در ایران چاپ شد. ولی بعد از اینکه کتاب‌های ما چپ‌نکره ما شدیم نوشته دکتر صادق زینا اعلام در سال ۱۳۷۷ و ۱۳۷۶ با مجموعه‌شناسی خبیه‌کنی نوشته علی رضائقی در سال ۱۳۷۷ و کتاب جزایران نوشته منوچهر فرید پیش‌رونده نوشته دکتر کاظم فلسطانی در سال ۱۳۷۹ و کتاب مجموعه‌شناسی خودمان نوشته حسن‌قلی رافی در سال ۱۳۸۰ به بازار آمد و مردم در انتظار شایان هوشتان قرار گرفت. به طوری که هر کدام بن به نایبست مرته تجدید چاپ شد؛ دوستانی که کتاب نجات را خوانده بودند، ضمراً تشویق کردند که چون به نظر می‌رسد در حال حاضر، جامعه علاقه‌مند به درک علت واقعی عقب ماندگی خود و پی‌آیاری شدن واقعیات و ولو تلخ شدن استه‌اند، بسیار به جست که لامل شناسی از مجموعه نجات که عملاً مربوط به علل عقب‌ماندگی ما است تجدید چاپ شود. به این ترتیب بود که برای چاپ این کتاب اعلام کرد:

در مجموع، تفاوت این کتاب با کتاب نجات، محدود بودن موضوع مورد بحث و کوچک بودن حجم این کتاب است. تفاوت و ملاحظات و ملاحظات نژاد بین سال‌های ۱۳۲۱ تاکنون از جمله مطالبی که فرضیام را در مورد خفایات هوشتان دیگری که می‌گرد از مانتد دیگری گرفته و با ذکر نام به آن اضافه کرده‌ام.

برای من بزرگترین عامل مؤثر در ایجاد انگیزه تحقیق در این مورد، واقعه کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود

اما پرسش اصلی من این است که درست است بسپاری از نخبگان و حتی مردم عادی با تأکید بر عواملی چون استعمار، شرایط اقلیمی جوامع شرقی، فرمانداران دولت و… دو پدیدآورنده شرایط عقب‌ماندگی افراط می‌کنند

و در مجموع و عللی یک بعدی و تک عاملی با فقیه پرخورد می‌کنند، اما فکر نمی‌کنید که چنانچالی هم با تأکید تام و تمام بر مردم و تمام مصائب را در خفایات آنها جست‌وجو کرده، دچار توجمی مطلق گرونی شده‌اید؟ اگر نوشته مردم، روشنگر اند، شرایط اقلیمی استعمار قرار می‌گیرد، ولی در یک کتاب، خاص هم را توانا مؤثر معرفی کنیم، عملاً مانند استعمارگران که در برابر هر سوزنی قرار می‌گیرند، گویی کسی کرده‌ایم و هیچ گاه حقیقت جویمان را با پاسخی ردوش و بدون دیدیفری زامع ننداشیم و در واقع از قبول هر گونه سوزنی‌تری برای پاسخ قاطع مشت با منفی شانه خالی کرده‌ایم. من که همیشه در زندگی منی کرده‌ام به دنبال درک حقیقت یا چیزی فریب به حقیقت باشم و آن را هر قدر هم تلخ باشم، قبول کنم. برای رسیدن به این که واقعتاً احساس انسان، ملاحظه کنید، می‌گویم علت اساسی نمی‌گویم تنها علت؟ گروانی مردم ایران با انگیزه می‌توان پیدا کرد. ابتدا فرض کرده‌ام که تمام عقب‌ماندگی‌های ما از جهات اقتصادی و اجتماعی و سیاسی معلول و تابعی است از متغیرهای عوامل مهم و شوشرکی و عصبی از جمله، ممکن است باعث عقب‌ماندگی مان باشد. در این تمام عوامل کلان الاثر که طی سال‌های گذشته به قلم و زبان بسپاری از روشنگران به عنوان عوامل اصلی

مواجه شدن با رفتار نام‌انسان‌ها و پدر و مادر و همسایر و همکلاسی و همکار دوست و دشمن غریبه و آشنا، یعنی شامل هر چیز و هر کسی است که با شخص به هر فرمی در تماس قرار می‌گیرد. این هستند که با کوب صفات اثرنی و زمان در واقع شخصیت فرار نام می‌زنند. ولی برخلاف صفاتی اثرنی که زمان که کسی نمی‌تواند در آنها داخل و تصرف کند، محیط را می‌توان مناسب یا نامناسب کرد و روی شخصیت اثر بزرز گذاشت. خیلی از نکات کتاب اشاره به مسائل اطلاعاتی و دی دارد. مانند روح بزرع، ارشاد، ترسو بودن و… فکر نمی‌کنید که اینگونه مسائل را نمی‌توان به خصوصیات اجنهای یک ملت نسبت نمود و اصولاً جامعه به قول خیلی از جامعه‌شناسان خود دارای یک سری مسائل و پیچیدگی‌هایی است که از تعامل و ارتباطات عوامل مختلف (مانند رابطه دولت و مردم، وضعیت اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و تأثیرش بر فرهنگ اجتماع و…) ایجاد می‌شود که اثرات خیلی یا مسائلی را می‌توان از خصوصیات و خفایات تک تک افراد نتیجه گرفت. نظر شما در این مورد چیست؟

توجه کنید به این مطلب بود که برای ایجاد کردن عقب‌ماندگی جامعه عمدتاً از کتاب‌ها و اطلاعات عملی برای تحلیل داد و ستدها نوشته زامیس آمیکس در کتاب آمریکایی و نظریه اریک برت مینس و آمیکس انسان روحاً سالم. سه شخصیت؛ وادیس و کودکی و باقی موجودات استفاده کرده. اینها توسط همیس موضوع کتابش را تحلیل داد و ستدهای آنها گذاشته است. یعنی که در دانشهای فردی را در موردی که مکتوب نگاشته و ارتباط با دیگران است و به همان خاطر ظاهر و قیافه ملاحظه می‌شود. تحلیل می‌کند. کاری ندارد که این فرد چندین بار عرض است و سررشت انفعالش چگونه است و یا سایر خصوصیات روانی او چیست.

اریک برت پایه گذار تحلیل داد و ستدها می‌گویند: اگر دو یا چند نفر با هم مواجه شوند، دیدار و دیدگی با آنها یا صحبت کردن یا با حرکتی مثل نشان دادن سر یا پادست، حضور خود را اعلام می‌نمایند. اریک برت در این حرکت را محرک داد و ستدها می‌نامد و فرمول این عملی مخاطب یا مخاطبان پاسخی و با عکس‌العملی آنها در دهه که آن را اصراری داد و ستدها می‌نامد. منظور از تحلیل داد و ستدها روشنی است که بدون پرسش، یا پرسش آن کشورها داد و ستدها و برودات بین افراد را مطالعه کرده‌اند که از عمده عملی سر می‌زند و دیگری عکس‌العملی نشان می‌دهد، در این میان معلوم می‌شود کدام قسمت از شخصیت چندمطمی (شخصیت‌های وادیس، باقی یا کودکی) آنها در حده داد و ستد ظاهر می‌شود. توجه کنید در مورد کسانی حرف می‌زند که در یک حالت تعامل با دیگری قرار گرفته‌اند. اریک برن در واقع روانشناسی اجتماعی افراد را مورد مطالعه قرار داده است. سه روانشناسی فردی آنها را با هم همین خصوصیات عقلی افراد است که در ارتباط با دیگران باعث ایجاد وحدت و همکاری و یا ایجاد نفرت در فریات دشمنی و جدایی آنها می‌شود.

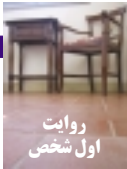
تئیس رابطه دولت، مردم و روشنگران خودی یکی از مسائل مهم جامعه شناختی یک کشور است. شما چه رابطه‌ای میان این دو پورایتان تصور است و در میان مردم و روشنگران سهم کدامیک از مؤثرتر می‌باشد؟ عیارت مردم لیاقت همان گرومینی را دارند که بر آنها حاکم است؛ عیارتی بسیار گویا و پرمحتواست. طبیعی و رابطه دولت و مردم معمولاً اطلاعاتی است و طبیعی و اگر غیر طبیعی باشد، یکی اگر این دو دارای می‌کنند. مثال بارز در ایران ما این که هرگز کامیو، مردانی نظیر قائم مقام قرانی، مرتضی‌ان قائم امیر کبیر، میرزا علی خان امین الدوله و دکتر محمد مصدق را نگه نداشتند. هزاران مشکل سر رامشان تازید و هر یک فقط مدت کوتاهی دوام آوردند و وقتی آنها با کار گذاشتند، آب از آب تکان نخورد، ولی جانشینان آنها، حاج میرزا آقاسی، میرزا آقابخان نوری، میرزا علی هدایت خان اکتانگ و همیهد زاهدی را تعظیم کردند و بدنگی نرودند و مدت‌ها فراموشان را دیدند. سرزمین عثمان مر کدام قدرلتر و تخسین تر بریزم بود. ما اطلاعاتی و اسبتر می‌نمود.

و اما روشنگران در هر جامعه اگر کمزرات فلهی مردم را بیان کنند، گفته‌ها کاملاً ناهایان حیران‌چندانی ندارد و اگر موضوع کاملاً ناهای را عنوان کنند که مناسب با نظرت پاک انسان و با نظریه تقریبی داشته باشد، ولی با فرهنگ عامه مغایرت نشان دهد، مدت زمان نسبتاً زیادی لازم دارد تا آن موضوع تازه در افکار مردم جا بیفتد. طرفداران تقوای مذاکند تغییراتی در فرهنگ جامعه به وجود آورد و باعث شود که حکومتی مناسب با فرهنگ جدید مردم بتواند قدرت را در دست گیرد.

شماره ۲۷، دوشنبه ۳ اسفند ۱۳۸۳ ۲۱

مقدمه بر تاریخ علم

غلامحسین صدری افشار، مترجم: کتابی به اسم انگلیسیان در ایران، اثر سرسیروس رایت را ترجمه کرده بودم که در سال ۵۷ چاپ شده بود و حالا با ویرایش جدید توسط نشر اختران چاپ خواهد شد و به زودی به بازار می آید. سردستی که این کتاب را نوشته سفیر انگلیس در ایران بود و راجع به فعالیت‌های انگلیسی‌ها در ایران از ابتدای دوران قاجار تا روزهای آخر حکومت قاجار شرح می‌دهد. یعنی تا ۱۹۲۱ میلادی و کردنیایی که به وسیله ایران سبب شکلی می‌گردد و رضاحان مریمبخ راسکران می‌آورد. داستان این کتاب همین است.

ولی کتابی که خیلی مهم است و همین روزها توزیع می‌شود عنوانش مقدمه بر تاریخ علم از جورج سارتون است. جلدهای اول و دوم این کتاب قبلاً به وسیله وزارت علوم و آموزش عالی چاپ شده. ولی خلد سوم آن تا الان چاپ نشده بود. حالا کل این مجموعه در نشر علم چاپ شده است و ناشر آن هم انتشارات علمی فرهنگی است. این مجموعه در حدود چهار هزار و شصت صفحه است که یک جلدهای نمایه و پنج جلد دیگر مربوط به تاریخ علم از قرن نهم پیش از میلاد تا قرن چهاردهم میلادی است.

در واقع این کتاب یکی از بهترین کتاب‌ها درباره تاریخ علم است و فرقی با کتاب‌های دیگر در این است که در این مجموعه به تاریخ علم در کشورهای شرقی چون ایران، سرزمین‌های عربی، هند، چین و ژاپن هم توجه کافی شده است و برخلاف کتاب‌های اروپایی که علم را از یونان شروع و به آمریکا ختم می‌کنند این کتاب سعی دارد مهم همه ملت‌ها را در پیشرفت علم نشان دهد. از این جهت چاپ این مجموعه برای ایرانی‌ها که این ایست را پیگیری می‌کنند، فوق‌العاده اهمیت دارد.

کتاب معماری ایران هم توسط نشر اختران در حال تجدید چاپ است. نویسنده معماری ایران پروت است. غیر از این هم کتاب فرهنگ اعلام را فاروق که احتمالاً قبل از جدا از سوی نشر فرهنگ معاصر چاپ و منتشر می‌شود.

می‌توان گفت فرهنگ اعلام از نظر سنگ و سبک تاریکی دارد و مربوط است به اعلام از هر قبیله یعنی از اشخاص، اماکن، رویدادهای مهم تاریخ، مطبوعات، کتاب‌ها، آثار هنری و...

خیلی فرهنگ اعلام حدود چهارده هزار مدخل دارد. یکی فرهنگ است و بهترین مدخل‌های را که هر فرد اهل مطالعه نیاز دارد در این کتاب پیدا می‌شود.

زبان‌های باستانی و تاریخ زبان

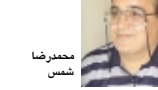
حسن ابراهیمی زانئشانس و پژوهشگر:

کتابی در دست تأیید دارم ولی به این زودی منتشر نمی‌شود. یک مقدار زمان می‌برد که آماده شود. این کتاب راجع به زبان‌های باستانی است. قبلاً هم در این زمینه کارهایی انجام شده و خود من هم کتاب برآمدنی زبان‌های باستانی را قبلاً منتشر کرده بودم ولی این بار به صورتی دیگر به این موقله می‌پردازم. الان چند کتاب هم در دست تجدید چاپ دارم که «تاریخ زبان»، «برآمدنی زبان‌های باستانی» و «دستور تاریخی مختصر زبان فارسی» عناوین آنها هستند و ناشر هر سه کتاب هم انتشارات سمت بوده است.

البته چندی پیش انتشارات ظهوری هم کتاب مشعر در ایران پیش از اسلام را از من تجدید چاپ کرده بود. در کتاب دیگر هم بود که یکی ۷۵ صفحه که اشارات فرهمه به بازار فرستاد و کتاب دیگر هم دین‌های ایرانی پیش از اسلام بود که اشارات هرمندها چاپ و منتشر کرده بود. همه این کتاب‌ها، آثار تألیفی من هستند. غیر از

غلامحسین صدری افشار

محمدرضا شمس افشار

کتاب برآمدنی زبان‌های باستانی، که یک متن است و همراه با ترجمه و شرح و تفسیر آن به قلم من منتشر شده است. یعنی منتخبی از مقالات به زبان فارسی، باستان، اوستا، فارسی میانه، زبان پهلوی و اشکانی است که سال ۷۵ چاپ اول آن منتشر شد و حالا چاپ سوم در دست انتشار است.

فمینیسم و مردم‌شناسی انتقادی

مفردی مترجم: کتاب جدیدی دارم که فعلاً تحویل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شده تا مجوز چاپ بگیرد. اسم این کتاب فمینیسم و مردم‌شناسی است. نویسنده‌اش هم خانم اودین ریڈاست که قبلاً هم دو کتاب از این نویسنده ترجمه کرده بودم. تحت عنوان آزادی زنان و آرایش، مد و بیهوش‌کنی از زنان که توسط نشر گل آیین چاپ و منتشر شده بود. فمینیسم و مردم‌شناسی را هم همین ناشر چاپ و منتشر می‌کند. این کتاب مجموعه پژوهش‌هایی است که دانشندان انجام داده‌اند. در آن پژوهش‌ها، زنان را از دیدگاه زیست‌شناسی و مطالعات اجتماعی و دانشگاهی، فرور از مردان ارزیابی می‌کنند. البته از نظر تحقیقات علمی هم مدعی‌اند

که به چنین نتایجی رسیده‌اند.

فهرست مطالب این کتاب خیلی زیاد است ولی من به عنوان نمونه چند مورد را ذکر می‌کنم: جامعه‌شناسی و علم نمایی، گرایش مردانه در مردم‌شناسی، آیا زنان جنس فرودست هستند... و...

بخشی از مطالب این کتاب انتقاداتی است از نظریات لوی اشتروس و برداشت‌های تفسیری که کلود لوی اشتروس طیفوف معروف فرانسوی مطرح می‌کند و دیدگاه اشتروس درباره ساختار نخستین خویشاوندی.

اشتروس ساختارگراست و این کتاب هم از دید مارکسیستی نوشته شده و طبعاً دیدگاهی که اختلافات ایدئولوژیکی دارند. رور در وی هم قرار می‌گیرند. یعنی نظریات لوی اشتروس از دید مارکسیستی و ساختارگرایی، نقد می‌شود.

کتاب دیگری هم ترجمه کرده‌ام که اسنن را گذاشته‌ام «کالبدشکافی عشق» یا «آئومی عشق» که نویسنده اش خانمی آمریکایی به نام هلن فرستاد است. نویسنده در این کتاب از نظر علمی عشق را تجربه و تحلیل می‌کند.

قصه غبار کوچک...

محمدرضا شمس نویسنده: از حد که برگشته نامه‌ای برابیم رسیده که در سبب‌نامه آنها شرکت کند. نویسنده‌گان هند یک مسابقه فرهنگی دارند به اسم «گاکا» که بسیار بزرگ و معتبر است و جایزه‌ای به میلیون تومان دارد. موضوع چاپ مسابقه این است که تأکید دارند برای معرفی و شناخت هند به تمام جهان، این نویسنده‌گان قصه‌ای بفرستند که با فرهنگ و آداب و رسوم مردم سرزمین هند مطابقت داشته باشد و راجع به بچه‌های هند باشد. که وقتی آن را می‌خوانند احساس عمیقی و همدلی‌شان کند. چه خوب است که چنین اتفاقی در کشور ما هم بیفتد. ما هم لحاظ پیشینه فرهنگی و ادبی سابقه هزارساله داریم و بسیار غنی‌تر از این کشورها هستیم. و در زمینه شعر و غزل هم خیلی قوی‌تر هستیم. ما اگر برای معرفی فرهنگ این سرزمین و ادبیات فارسی چنین برنامه‌های تارک بپییم، بسیار مؤثر است. یک کتاب نوشته به اسم من و زن پیام و معاف پیام که یک داستان بلند نظر برای نوجوانان است. کتاب دیگری آماده چاپ دارم که فعلاً در دست برایش در نظر گرفته‌ام. یکی اسم من که گنده است. این کتاب مجموعه‌ای است که من تا به حتماً به هفت قصه نقلی پیدا می‌کنند تا با هفت روز هفته هماهنگ باشد. کتاب دیگری من و زن پیام با قصه آفرینش شروع می‌شود که روز اول آسمان و زمین خلق می‌شوند تا روز هشتم که من راوی مولود می‌شوم.

اول دو کتاب هم زیر چاپ دارم که یکی «قصه غبار کوچک» و دیگری «آماده نام دارد» ناشر هر دو کتاب، انتشارات شایروز است.

یک مجموعه ده جلدی قصه‌های علمی دارم که این قصه‌ها را از سال ۶۳ تا ۶۷ در کتاب‌ها چاپ می‌نوشتم. این قصه‌ها را امروز چاپ نکردم تا اسامی (انتشارات) و منتشر برای چاپ آنها اعلام آمادگی کرد. این ده جلد، هر کدام ده قصه دارد که به همراه پیش‌نقش، نقاشی شده و هر کدام نقاشی‌های دو کتاب را کشیده‌اند. این دو کتاب تا پایان سال منتشر می‌شوند.

تاریخ ملل و دول اسلامی

«تاریخ ملل و دول اسلامی» عنوان کتابی است تألیف کارل رودلکان با ترجمه دکتر هادی جزایری. این کتاب از مجموعه آثاری است که سازمان ویرجالات جهان اسلام را مورد نظر داشته است و بررسی و معرفی دولت‌ها و حکومت‌های اسلامی محور اساسی مورد بررسی نویسنده بوده است.

انتشارات علمی و فرهنگی برودی این کتاب را منتشر خواهد کرد.

کتابات سبک‌شناسی
«کتابات سبک‌شناسی» عنوان کتابی از دکتر سیروس شمیسا است که در دو بخش نظم و ترتیب شده است. اشارات مبتدیان در تارک چاپ این کتاب است.

پیکرگردانی
«پیکرگردانی در اساطیر» عنوان کتابی است از منصور رستگار فسایی. این کتاب به طور اختصاصی موضوع اساطیر را بررسی می‌کند و در مقدمه فصل تنظیم شده است. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی این کتاب را منتشر خواهد کرد.

جغرافیای کربلا
«جغرافیای کربلا» عنوان کتابی است تألیف احمد علی خان زوری که از نوشته‌ها و سخن کلاسیک جغرافیای تاریخی محلی است که منطقه کرمان را مورد مطالعه قرار می‌دهد. نویسنده این کتاب در قرن سیزدهم هجری قمری می‌زیسته است و در این کتاب به صورت تفکیکی مناطق مختلف کرمان را معرفی کرده است. انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در تارک چاپ این کتاب است.

معماری دوره پهلوی اول
«معماری دوره پهلوی اول» عنوان کتابی است تألیف مصطفی کلبانی. این کتاب به بررسی معماری دوره رضاشاه پرداخته است و در سه محور زمانی شکل گرفته. مقطع اول ۱۳۱۹ تا ۱۳۲۴. مقطع دوم ۱۳۲۴ تا ۱۳۳۱. مقطع سوم از ۱۳۳۱ تا ۱۳۳۷ را بررسی می‌کند. مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر برودی این کتاب را منتشر خواهد کرد.

هنر نمایشنامه‌نویسی
«هنر نمایشنامه‌نویسی» عنوان کتابی است تألیف برنارد کرابیه با ترجمه ابراهیم برنسی. این کتاب سی و چهارمین سری از کتب نمایشنامه‌های ایران و جهان است که توسط انتشارات فخر منتشر می‌شود.

زیر توجیه دموکراسی
«زیر توجیه دموکراسی» عنوان کتابی است تألیف ویلیام نلسون با ترجمه نظیر ضابط‌زاده. کتاب حاضر به موضوع حکومت دموکراسی و ترجیحات آن بر سایر حکومت‌ها می‌پردازد. این کتاب توسط نشر دیگر منتشر خواهد شد.

تاریخ‌های زن
«تاریخ‌های زن» عنوان کتابی است تألیف جین رابرت مدلی با ترجمه هادی وهاراند. این کتاب اختصاصاً به بررسی تاریخی‌ها و جنبش‌های زنان پرداخته است. این کتاب برای تکراری‌های ویژه زنان را مطالعه‌مندی کرده و سپس راه‌حلی برای آنها ارائه می‌دهد. انتشارات آسیم در تارک چاپ این کتاب است.

شفای باسوقی و رنگ
«شفای باسوقی و رنگ» عنوان کتابی است تألیف باسوقی با ترجمه آفر عمرانی گرگری. کتاب حاضر اشاره به انرژی موسیقی و رنگ و تأثیرگذاری در روح و روان انسان دارد و هفت تئوسیتی را منتقد بر هفت رنگ می‌داند. انتشارات اسراران این کتاب را منتشر خواهد کرد.

تاریخ سیاسی-اجتماعی نانو
«تاریخ سیاسی-اجتماعی نانو» پژوهش مجلدی زاده درباره تجربه بزودی توسط نشر پرواز کبوان، منتشر خواهد شد.

کتاب‌های جرعه
«تاریخ نویسی» طرز خفایات و دیگاری آن در فرهنگ سیاسی و اجتماعی به فارسی تألیف مظفر اکبری، «اصطلاحات روزمره» انگلیسی و تألیف فریا سعیدی و امینی فزیک، «مکانیک» ترجمه مهدیس ابراهیمی. عنوان ۴ کتاب از انتشارات جرعه است که بزودی راهی بازار نشر می‌شود.

کتابخانه اناساک مجموعه‌ای از کتاب‌های علمی، ادبی، تاریخی و پژوهشی در زمینه‌های مختلف. برای اطلاع بیشتر و خرید کتاب، با ما تماس بگیرید. تلفن: ۰۲۱-۶۲۵۰۰۰۰ وبسایت: www.anasakbooks.com	کتابخانه اناساک مجموعه‌ای از کتاب‌های علمی، ادبی، تاریخی و پژوهشی در زمینه‌های مختلف. برای اطلاع بیشتر و خرید کتاب، با ما تماس بگیرید. تلفن: ۰۲۱-۶۲۵۰۰۰۰ وبسایت: www.anasakbooks.com	کتابخانه اناساک مجموعه‌ای از کتاب‌های علمی، ادبی، تاریخی و پژوهشی در زمینه‌های مختلف. برای اطلاع بیشتر و خرید کتاب، با ما تماس بگیرید. تلفن: ۰۲۱-۶۲۵۰۰۰۰ وبسایت: www.anasakbooks.com